

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklalka

Bazı kötü politikacılar orduyu
rahat bırakmıyorlar...
Politikacı — Gel, gel, gel!..

— 1970 —

1967 YILINDA

**15
milyon**

**Çorbada sizin de kaşığınız bulunsun...
1967 İkramiye Çekilişlerinden
SİZ DE payınızı alınız**

1967 yılında dağıtılacak cem'an 15 MİLYON liralık
ikramiyelerin ilk çekilişi için tasarruflarınızı
7 Nisan akşamına kadar Türkiye İş Bankasına
yatırmaya devam ediniz.

HATIRLATIYORUZ: Beklediğiniz SERVET KEŞİDESİ
24 Martta halk huzurunda yapılacaktır. İş Bankasına
yatırmış olduğunuz tasarrufları muhafaza ediniz.

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 1518 — 37)

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 12 Sayı: 12 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 15 Mart 1967

Kalkın Ey ehl-i Vatan!

İNSANLAR vardır, az ve tutuk konuşurlar: Ziya Gökalp bunlardan biriydi. Ama kekeleydiği zaman mutlaka bir şey öğrenirdiniz. Boş laf etmezdi.

Yine insanlar vardır, bol ve rahat konuşurlar: Rahmetli Recep Peker bunlardan biriydi. Zevk ile dinlerdiniz. Ama, bir saat, birbuçuk saat süren bu söz çağlayanı bitince, kulaklarınızda yalnız bir tatlı uğultu kalırdı. Ne söylemişti, neler söylemişti?... Hem birçok şey, hem hiçbir şey!

Sayın Süleyman Demirel de böyle... Koltuğuna alışıkça ve Meclis çoğunluğuna dayanarak kendine güveni arttıkça, daha bol, daha rahat ve daha güzel konuşuyor.

Pek iyi bildikleri şeyler var Başbakanımızın. Bunlar, mesleğinin verdiği —meslekten olmayanları şaşırtıcı— rakamlardır. Görgünün, deneyimin verdiği bilgilerdir. Buna, iki saatlik, üç saatlik bir nefes gücü katınca, çoğunluğun alkışlarını toplamamak için sebep kalmaz.

Ancak konuşma bittikten, coşkunluklar durulduktan sonra, düşünce başlayınca, kendi kendinize sorarsınız: Sayın Demirel ne dedi?

Duygulardan silkinmiş bu düşünceye verilecek cevap, biraz önce yüzlerde belirmiş mutlu gülümsemeyle yavaş yavaş siler, yavaş yavaş buruşturur...

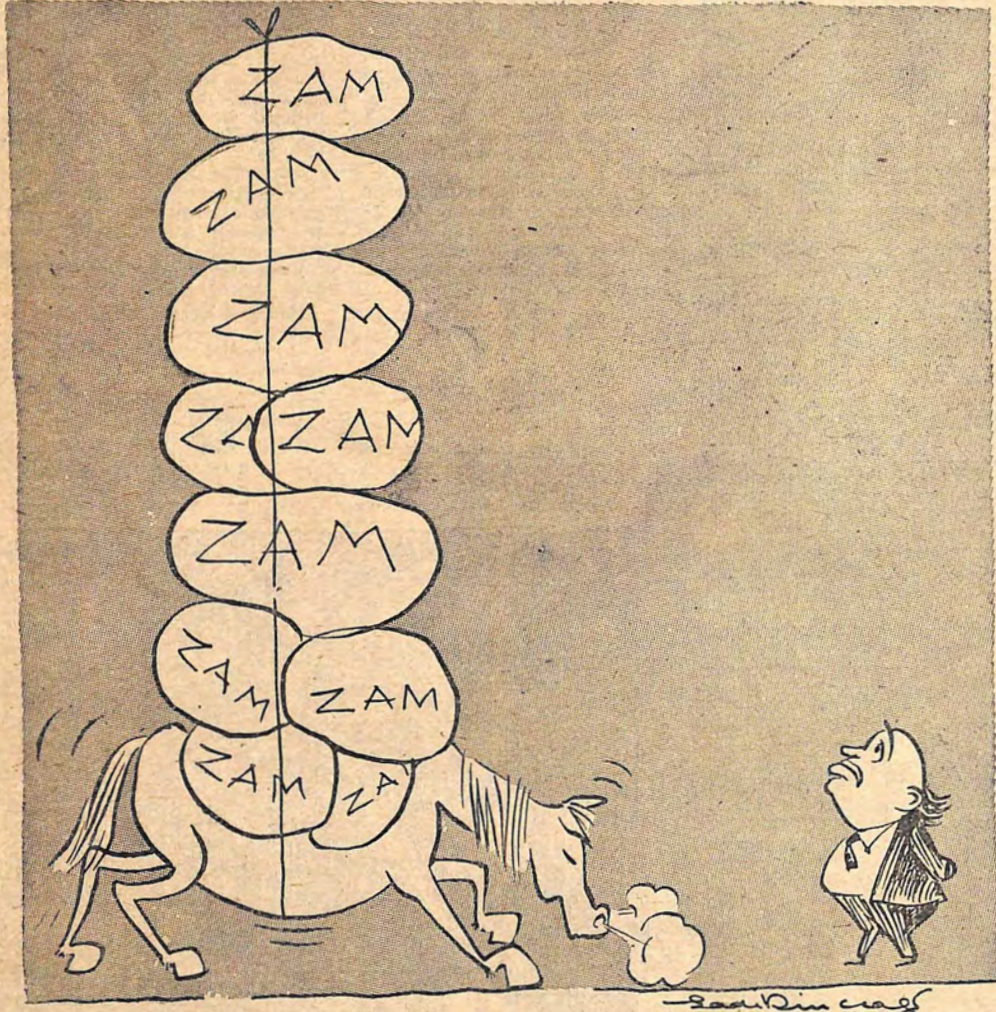
Sayın Başbakan, kömüre, demire, tütüne, şekere, içkiye, sayısını şaşırdığım daha nice tüketim maddesine yapılan zamlar sonucu duyduğumuz vatandaş homurtusuna, zamin adını değiştirerek cevap veriyor: Bunlar zam değil, vergidir. Çünkü... Çünkü kalkınacağız.. Çünkü kalkınma fedakârlıksız olmaz!

Önce şu «vergi» sözü üstünde duralım:

Vergi nedir?... Her Türk'ün, miktarca eşit fedakârlığı mıdır?... Mesela, askerlik ödevi, zengin ile fakir arasında değişmez. Doğumları aynı yılda olan delikanlılar, kışlaya beraber girerler ve kışladan beraber çıkarlar: İki yıl ise, iki.. Birbuçuk yıl ise, birbuçuk...

Ama lütfen söyleyiniz: Vergi böyle midir?... Şu arka sokaktaki muslukçu ile Topkapı'daki fabrikatör, yıl sonu bilançosunda, kârları ne olursa olsun, vergi dairesine gider, eşit vergi mi öderler?... Yüzse yüz, binse bin, milyonsa milyon!

Başbakan «Zam yapmadık vergileri artırdık» dedi. — Gazeteler —

— Acaba «zam» yerine «vergi» desem taşıyabilir mi?

Hayır. Vergide adalet vardır, hem de merdivenli adalet. Gelir basamakları yükseldikçe devlete ödeyeceğiniz rakamın sıfırları da çoğalır.

Burada iftihar ile söyleyim: On yıl önce ancak yüzbin lira gelir vergisi ödeyen Akbaba'nın bu yıl gellir vergisi üçyüz bin liraya yaklaşmıştır...

Sayın Başbakan, bizi örnek alarak piyasadaki benzerimiz dergileri zorlayabilirler mi: Sizler de Akbaba kadar ödeyeceksiniz diye!

İşte adını değiştirtip «vergi» dedikleri yeni zamlar, kazançla ilgisi olmayan böyle haksız, böyle adaletsiz bir «eşit vergi» dir.

Tütcü dükkanı önünde, biri halk otobüsünden, biri hususi arabasından inen iki vatandaş, aynı sigara paketini, bir kuruş eksiksiz, aynı Demirel vergisini ödeyip alacaktır. Bu mantıksızlığı, sayın Başbakanın

pek-güvendiğim hesap mantığına yakıştıramam!

Kalkınmanın fedakârlık istediğinden kim şüphe eder ki?... Bu savunuşu kullanınca, zam'dan önce avans'ı düşünmek gerekir sanırım.

Memleketi kalkındıracağız, çağdaş medeniyete ulaştıracağız, bu fedakârlıksız olmaz deyince, yapılacak iş, bütçeye 450 milyonluk bir gider yüklememektir. Bu avans gideri, sevgili milletvekillerimizin yüzlerini de güldürecek bir mutlu vesile olsa bile!

Sayın Başbakan, pek haklı bir nedenle ile bütün Bakanlıklardan sıkı tasarruf istemişler. Kendileri ile beraberiz. Ancak tasarrufun azı, çoğu olmaz. Kuruşların diyecek kadar pıntılaşmayım ama, liraların üstüne titirecek kadar avuçlar sıkılmalıdır. Hele ardi arası kesilmeyen resmi ziyafetlerde, viskiden şampanya-

ya kadar kadeh, havyardan istakozu kadar çatal tutan cömert avuçlar...

Eski Osmanlı laşe Nâzırı Doktor Celâl Muhtar'ın şu sözünü levha yapıp resmi duvarlara asacak günler deyiz: «On paranın kıymetini bilmeyen Türk değildir!»

Sayın Süleyman Demirel'in açtığı «Medeniyetçilik savaşına» kim katılmak istemez? Yeter ki, memleketi kalkındırarak vatandaşların dizlerinde, kalkınacak takat kalsın!

Yoksa, şair Eşref'in, Meşrutiyet günlerinde söylediği şu sözü hatırlatırım kendilerine:

— «Kalkın ey ehl-i vatan» dediler, kalktık... Sonra, bir de arkamıza dönüp baktık ki, yerimize başkası oturmuş!

Sayın Başbakandan rica ederim: Bunca ümit bağladığımız Süleyman Demirel'in yerine başkasını oturtmasın!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Sen daha anlamazsın! AZİZ NESİN

KIZ olmak, doğuştan şanssızlık mı, diye soruyorsun. Bilmem ki... Bunu hiç düşünmemiştim.

Aynı soruyu babama sordum. Bana çok uzun bir konferans çekti. Tarihteki bütün büyük adamları, ya annelerinin ya eşlerinin nasıl yüceltiklerini anlattı. Ünlü kadınlardan örnekler verdi.

— Pekiyi baba, kadın olmak ister miydin? diye sordum.

Birden sesini dikleştirip kahlınlaştıracak:

— Bunu da nerden çıkardın? Ne biçim soru? dedi.

Oysa daha önce anneme «Erkek olmak ister miydin?» diye sorunca, annem öylelikle iç geçirip «Aaaah, ah...» demekle yetinmişti.

Dün öğretmenimiz bizim sınıfı müzeye götürdü. Yolda öğretmenimize bu soruyu sordum.

Gülüştü:

— Nerden aklına geldi böyle şey? dedi.

Ben de, senin mektubunda yazdıklarını kısaca anlattım.

— Bu, sizin yaşınızın konusu değil... dedi önce.

İşte en canımı sıkan cevap budur. Biz anlamaz sanıyorlar. Bir gün babam da kardeşime buna benzer bir şey söylemişti. Kardeşim, babama bir şey sormuştu da babam da ona: — Sen daha anlamazsın, büyü de öyle... demişti.

Kardeşimin: — Baba, sen anlatmaya çalış, ben anlarım... demesi babamı şaşırtmıştı.

Babam, kardeşimin bu cevabını, hâlâ gülererek anlatır. Niçin bize anlatmaya çalışmıyorlar da, anlamazsınız, diye kesip atıyorlar?

Bak, geçenlerde ne oldu? Annem kardeşimi de alıp bir komşuya gidiyor. Orda kadınlar toplanmış. İçlerinde gebe bir kadın varmış. Ama çocuğunu doğurmak istemiyormuş. Kadınlar, işte bu konu üstüne konuşuyor, gebe kadına ne yapması gerektiğini anlatıyorlarmış. Kardeşim o sırada odanın bir köşesinde kendi kendine oynuyormuş. Konuşulanların farkında bile değilmiş. Kadınlardan biri: «Çocuğun yanında böyle şeyler konuşmayalım» deyince, kardeşim de ilgileniyor konuşmalarla. Bu sırada başka bir kadın, «Aaa, ayol, daha çocuk o, anlamaz!» deyince, kardeşimin onuru kırılıyor. Her halde, «Neye anlamıyayım, ben budala mıyım?» diye düşünüyor. Başka bir kadın da «Aklın ermez, küçüktür...» diye öbür kadını onaylayınca, kardeşim çok kızıyor. «Öyle bir anlarım ki...» diye baştan aşağı kulak kesilip konuşulanları dinlemeye başlıyor. Hem de kadınlar kendisinden çekinmeden rahat konuşsunlar, diye onları dinlemeyiş, oynuyormuş gibi yapıyor. Arada bir tam kendi oyununa dalarlarken, kadınlar yine «Çocuk duyacak», «Anlamaz daha o...» gibi sözler söyleyince, kardeşim kulaklarını dikliyor.

Bütün konuşulanları da bir güzel anlamış. Anlamış ama, anladığını da başkalarına ispat etmek istiyor. Bunun için fırsat gözleyormuş.

Bir gece bize kadını, erkekli misafirler gelmişti. Ev kalabalıktı. Misafir hanımlardan birinin karnı büyümüştü. Kardeşim ona:

«— Teyze, gebe misiniz?» diye birden sormaz mı?

Önce herkes sustu, sonra gülüşmeye başladı. Kadın:

— Evet... dedi.

— Doğuracak mısınız?

Bu soru üzerine annem kıpkırmızı oldu.

Kadın:

— Tabii... deyip başka konuya geçmek istedi ama, kardeşim kendisini küçümseyip «Anlamaz çocuk» diyenlere karşı her şeyi anladığını ispat için:

— Bir teyze var, o doğurmak istemiyor da... dedi.

Bir de üstelik anneme sordu:

— Öyle değil mi anne?

Annem kulaklarına kadar pancar gibi kızarmıştı.

Erkekler, araya lâf karışsın diye konuşmaya başladılarsa da, kardeşim fırsatı yakalamışken hiç arkasını bırakmak istemiyordu:

— O teyze çocuğunu düşürecekmiş. Doktora aldıracakmış çocuğunu ama, pahalı diye doktora gitmiyor. Hem sonra doktorların çocuk alması yasak. Korkuyor o teyze...

Kardeşimin bilgiklikle anlatması karşısında erkekler kahkahayı patlattılar. Ama babam da çok kızmıştı.

Annem:

— Sus artık, kapa geneni! diye kardeşimi payladı.

Kardeşim:

— Başka teyzeler, o teyzeyle dediler ki... diye anlatmasını sürdürdü ve neler duyduysa hepsini anlattı. Arada annemin paylaşması, babamın

konuyu değiştirmeye çalışması bir işe yaramadı.

Kardeşimin sözlerine misafirler güllüyorlardı ama, bozuk bozuk güllüyorlardı. Annem, misafirlerin yanında ayıp olmasın diye, daha ileri gidip kardeşimi susturamıyordu. Belki susar diye, fazla üstüne varmadan işi şakaya vuruyorlardı. Ama kardeşim, daha da ileri gidip de:

— Gebe kalmamak... diye başlarken, artık dayanamayan annem, lâfını ağzına tıkip kolundan yakalarken kardeşimi öbür odaya sürükledi. Kardeşim, bundan çok bozulup ağlamaya başladı. Hem ağlıyor, hem de:

— Nasıl, anlamış mıyım? Hepsini anlamam işte... Bir de bana daha o anlamaz diyordunuz... Anlamazmışım, anlamam işte... diye söyleniyordu.

Biraz sonra kardeşimin sesi kesilince annem döndü yanımıza.

En çok bozulan o gebe kadının kocası:

— Şimdiki çocukların her şeye akli eriyor... dedi.

Babam:

— Zamanen çocukları... dedi.

Sonra bana gözülü ilişince:

— Hadi sen de git yat artık... dedi.

Oysa ben ağzımı bile açmamış-

tım. Ordakilere: «İyi geceler» deyip çıktım yanlarından.

Kardeşimin patavatsızlığına sevindim doğrusu... Bizler için, bir anlamaz tutturmuşlar hep...

Soruma karşılık, «Bu, sizin yaşınızın konusu değil» diyen öğretmenim, sanki içimden geçenleri gözlemeden anlamış gibi, sorumu açıklamaya başladı. Erkeklerin kadınlarla göre üstün gibi görünmeleri, o toplumun ilkelliğini gösterirmiş. Bir toplum, ne kadar az gelişmişse, orada erkekler daha üstün durumda olurlarmış.

Söylediklerinin özeti işte bunlardı.

Kıvrıkcık Neriman:

— Ya bizde öğretmenim? diye sordu.

Öğretmenimiz:

— Bizde, dedi, Cumhuriyet kurulduktan sonra kadınıla erkek eşittir. Kadınıla erkek arasında hiçbir fark yoktur.

Turan, kadınıla erkek arasında hiç bir fark olmadığını, erkekliğine yedirememişti. Horozlanan sesle sordu:

— Hiçbir fark yok mu öğretmenim?

— Yok...

— Bir küçük fark da yok mu?

Öğretmen sert:

— Yok! dedi.

Hiç olmazsa bir küçük fark olmasını isteyen Turan:

— Evet ama öğretmenim, dedi, «Kadın Haklarını Koruma Cemiyeti» var, oysa erkek haklarını koruma cemiyeti yok. Demek ki...

Kıvrıkcık Neriman, Turan'ın sözünü keserek, konuyla hiçbir ilişkisi yokken:

«Hayvanları Koruma Cemiyeti» de var... dedi.

O gün arkadaşlar aramızda hep bu konuyu tartıştık. Kimisi, kadın olmanın şanssızlık değil, şanslı olduğunu bile söylüyordu. Dahası, Sami kendi ailesini örnek göstererek:

— Bizim evde hep annemin dediği olur. Annem daha üstündür... deyince çocuklar alaya başladılar.

Akşam evde, yemekten sonra odamızda oturuyorduk. Ben gazete okuyordum. Gazetede bir gazinonun ilanı vardı. İlanda striptiz yapan kadınların yarı çıplak resimleri vardı.

— Baba, erkekler neden striptiz yapmıyorlar? diye sordum.

Gözleri büyüdü:

— Sen oynattın galiba... Hiç erkekler striptiz yapar mıymış?... dedi.

— Kadınlar yapıyor ama... Bugün öğretmenimiz «kadınıla erkek arasında fark yok» dedi de... Fark yoksa neden erkekler de kadınlar gibi striptiz yapmıyorlar?

Babam:

— Kadın kadındır, erkek de erkek... dedi, bir küçük fark var...

Annem, dikişinden başını kaldırıp:

— Hiç de küçük değil, dedi. Erkekler bütün gece dışarda gezebilirler, kadınlar tek başlarına gece yarısından sonra sokakta dolaşsa ayıp... Neden?

Tartışmaya başladılar. Sonuçlandırmak için:

— Demek, kadın geceleri yalnız dolaşırsa ayıp, erkek de striptiz yaparsa ayıp... İkisi de...

Babam, sözümü kesip:

— Sen daha anlamazsın! dedi.

Bir süre sustuktan sonra ekledi:

— Sen bugünlerde sağma sapan şeyler sorup duruyorsun...

Elektriğe zam!

Sıra işi!

Bir Türk kızına âşık olan Alman, vatanını değiştirmiş. Yeni damadımız da sırayı bozmamış anlaşılır. Dileriz, sonu alıştığımız gibi olmasın. Zira evlenmeden önce damat vatan değiştirtiyor, evlendikten sonra kızlarımız dünya!...

Suçlu meydanda

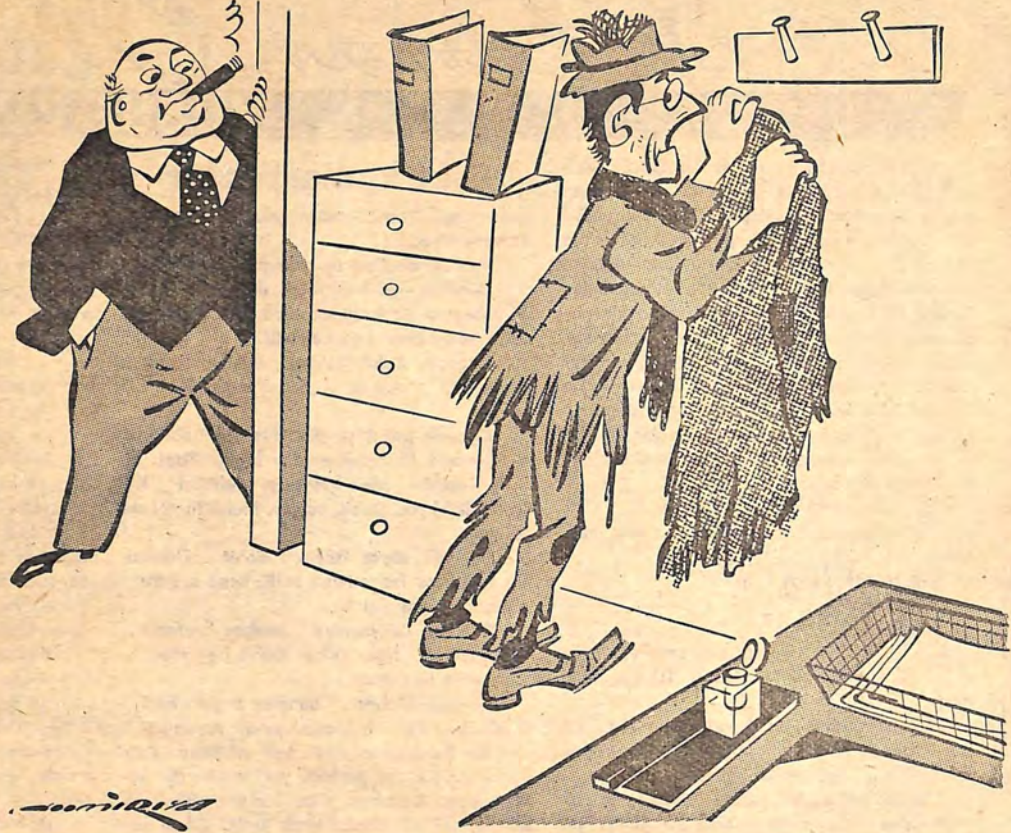
Polisin, kırk bir gündür bucak bucak aradığı soyguncu, meğer banka banka doluşarak çektiği paraları yiyormuş!

Haberi veren gazetenin başlığı da şöyle: «Bankayı soyduğu yetmezmiş gibi...»

Aman efendim, adamcağızın ne günahı var? Suç gene polisimizin! Bucak bucak arayacağına banka banka doluşsaydı, hem bankayı soyulmaktan kurtardı, hem de aradığı suçluyu çoktaaan bulurdu!

Şikâyet

Eh, yüreklerimiz rahatlasın biraz. Bu memlekette karaborsacılar şikâyetçi olan yalnız bizler değiliz. Belediye Zabıtası da karaborsacılar şikâyetçiymiş. Karaborsacılar gelince: O garipler ne bizden şikâyetçi, ne de Belediye Zabıtasından... Onu bunu şikâyetle vakit öldüreceklerine işleriyle uğraşıp, tıkr tıkr para kazanıyorlar!

— Osman bey, bunları zam için yapıyorsan, sökmez. Başka numara bulman lâzım!...

Akıllı denilir mi?

Yavaş yavaş varılır saadet iklimine,
Hızlı çıkış yapanlar olurlar elimine.
Bu atlet deli mi ne?

«Sözcü» pozunu takınıp palavra atanların,
Söylevleri uymuyor zamana ve zemine.
Bu hatip deli mi ne?

Döneklerden selâmı, sabahı kestik artık,
Israr etme binmeyiz Nuh olsan da gemine!
Bu kaptan deli mi ne?

Gidişat bozuk, düzen, dağlar eşkiya dolu,
Çok kimse vâkıf değil politika ilmine...
Bu baylar deli mi ne?

Selâhattin
KUTLU

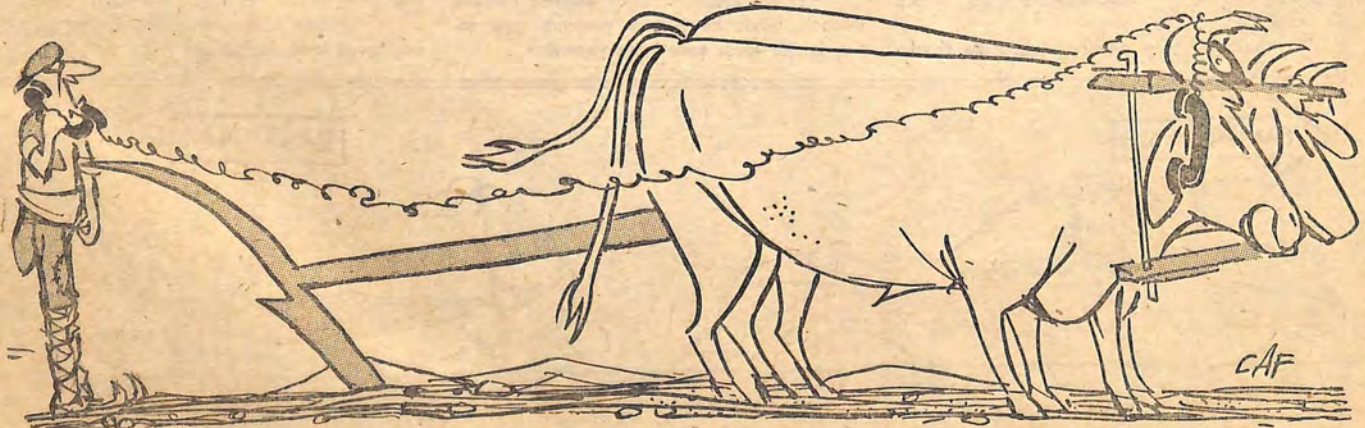
Emeklilerin ağız, elleri açık kaldı,
Kimse kulak vermiyor onların elemine.
Bekliyen deli mi ne?

Bana eski aşkımdan, yeminden söz ediyor,
Bu zamanda kim değer veriyor ki yemine?
Bu kadın deli mi ne?

Ninem yaşına geldi, pörsüdü derileri,
Hâlâ bir son vermedi nazına, sitemine,
Bu hanım deli mi ne?

Şimdi bir başkasının peşinden koşuyorum,
Saçları açık sarı, gözleri mine mine!
Bu gönül deli mi ne?

Bir köyümüz daha telefona kavuştu.. — Gazeteler —

— Oohaa!...

Sıra işi!

Bir Türk kızına âşık olan Alman, vatanını değiştirmiş. Yeni damadımız da sırayı bozmamış anlaşılır. Dileriz, sonu aştığımız gibi olmasın. Zira evlenmeden önce damat vatan değiştiriyor, evlendikten sonra kızlarımız dünya!...

Suçlu meydanda

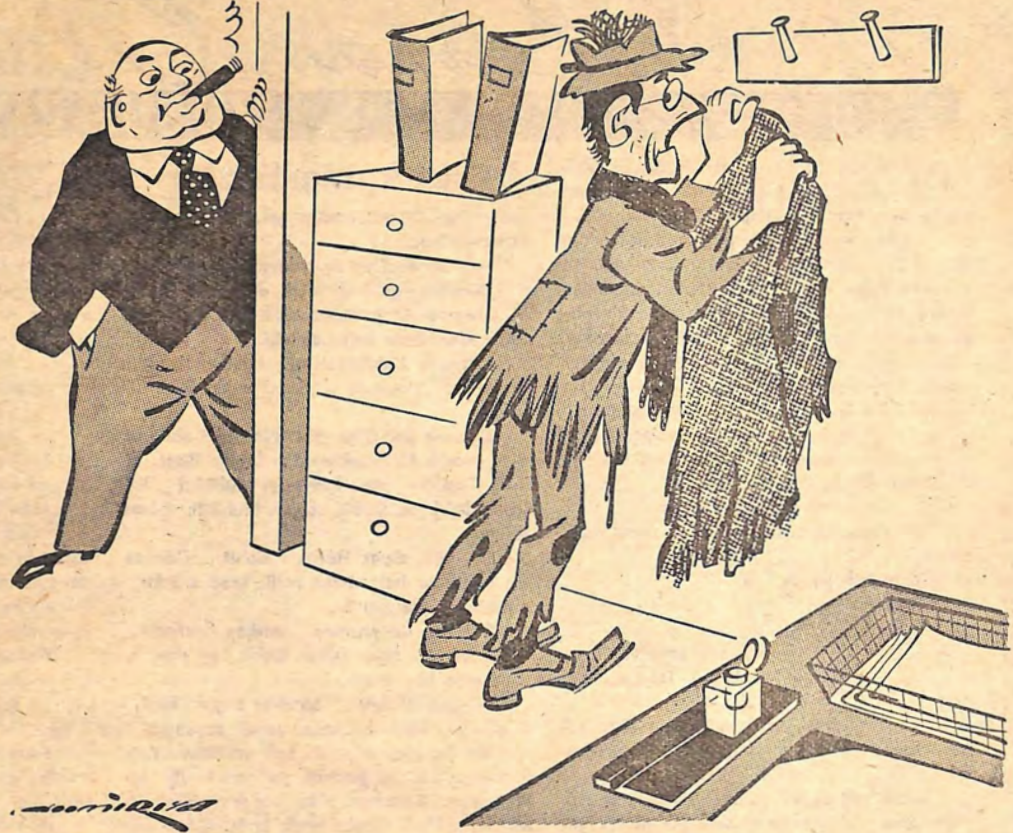
Polisin, kırk bir gündür bucağın bucağı aradığı soyguncu, meğer banka banka doluşarak çektiği paraları yiyormuş!

Haberi veren gazetenin başlığı da şöyle: «Bankayı soyduğu yetmezmiş gibi...»

Aman efendim, adamcağızın ne günahı var? Suç gene polisimizin! Bucak bucağı arayacağına banka banka doluşsaydı, hem bankayı soyulmaktan kurtarırdı, hem de aradığı suçluyu çoktaaan bulurdu!

Şikâyet

Eh, yüreklerimiz rahatlasın biraz. Bu memlekette karaborsacılar şikâyetçi olan yalnız bizler değiliz. Belediye Zabıtası da karaborsacılar şikâyetçiymiş. Karaborsacılar gelince: O garip ne bizden şikâyetçi, ne de Belediye Zabıtasından... Onu bunu şikâyetle vakit öldüreceklerine işleriyle uğraşıp, tıkar tıkar para kazanıyorlar!

— Osman bey, bunları zam için yapıyorsan, sökmez. Başka numara bulman lâzım!...

Akıllı denilir mi?

Yavaş yavaş varılır saadet iklimine,
Hızlı çış yapanlar olurlar elimine.
Bu atlet deli mi ne?

«Sözcü» pozu tak nıp palavra atanların,
Söylevleri uymuyor zamana ve zemine.
Bu hatip deli mi ne?

Döneklerden selâmı, sabahı kestik artık,
Israr etme binmeyiz Nuh olsan da gemine!
Bu kaptan deli mi ne?

Gidişat bozuk, düzen, dağlar eşkiya dolu,
Çok kimse vâkıf değil politika ilmine...
Bu baylar deli mi ne?

Selâhattin
KUTLU

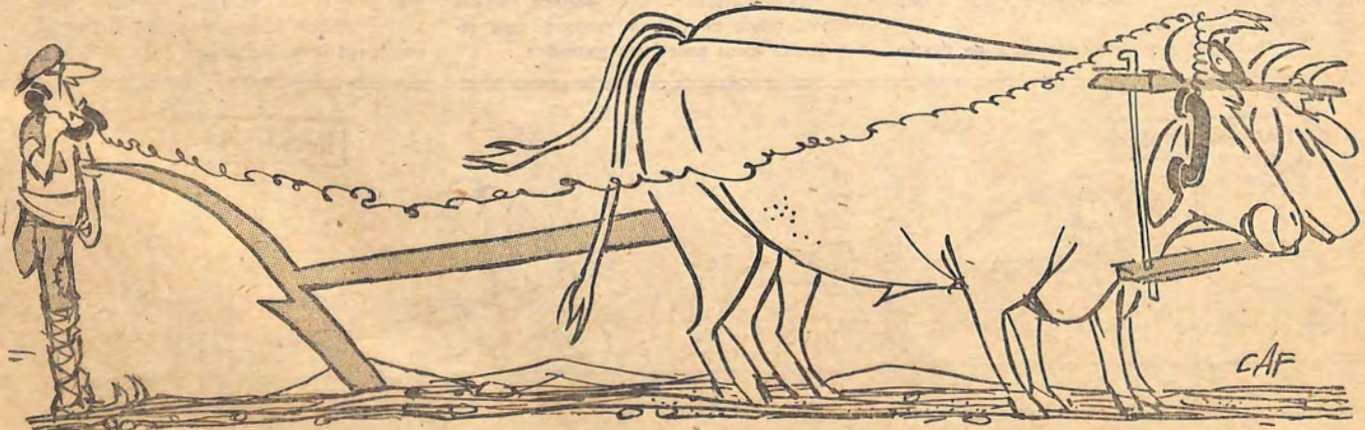
Emeklilerin ağzı, elleri açık kaldı,
Kimse kulak vermiyor onların elemine.
Bekliyen deli mi ne?

Bana eski aşkımdan, yeminden söz ediyor,
Bu zamanda kim değer veriyor ki yemine?
Bu kad n deli mi ne?

Ninem yaşına geldi, pörsüdü derileri,
Hâlâ bir son vermedi nazına, sitemine,
Bu hanım deli mi ne?

Şimdi bir başkasının peşinden koşuyorum,
Saçları açık sarı, gözleri mine mine!
Bu gönül deli mi ne?

Bir köyümüz daha telefona kavuştu.. — Gazeteler —

— Oohaa!...

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

BÜYÜKADA'NIN meşhur bir Şemsi Mol-lası varmış. Hani: «Nerde oturuyorsunuz?» diye soran dostuna: «Ada vapurunda» diye cevap vermiş. İşte o Şemsi Molla'nın torunu bir Şemsi Muhtar vardı, tanıdığım en eski, en hırslı kumarbaz o idi. Kendisinden dinlemiştim: Delice sevdiği bir kızla nişanlanacaktı.. Önce berbere gitmiş sabahtan.. Öğleye doğru glylnip çıkmış sokağa.. Her zaman kumar oynadıkları Paşa Celâl'in evine uğramış. Bir de ne görsün? Oyun masası kurulmuş.. Hep birden ayağa fırlamışlar:

— Yahu nerede kaldın?... Sen bekliyoruz deminden beri...

Şemsi Muhtar durumu anlatmış:

— Nişanlanıyorum bugün... Gece gelirim...

Saate bakmışlar:

— Nişan kaçta?

— Beşte...

— Oooo, daha oniki.. Beş saat var nişana... At şuradan bir kadehçik... Dörtte çıkar-sın!

Şemsi Muhtar, üstü mezelerle dolu küçük masaya şöyle bir yanaşmış.. Bir kadeh, iki kadeh... Oturmuşlar pokere!

Saate bakmış bir daha... Akli başına geldiği zaman pencereler yıldızlı bir Mayıs gecesini çerçeveliyormuş!

Hiç kazandığını görmedim Şemsi'nin. Son meteliğine kadar oturdu masada...

Kendisi anlatmıştı:

— İstanbul'a gideceğim.. İşim var.. İstanbul Karşıda. Vapur iskelede.. Ben de iskeleyim... Ama gidebilirsen git.. Bilet parası yok ki!

Sabahtan öğleye kadar, dört vapur yanaşıp kalkmış o gün: Bilet alıracak bir ahbap gelineye kadar!

Büyük kumarbazlar da tanıdım. Şair Hüseyin Suat bunların başında gelir. Kılı kıpırdamazdı «rest» dediği zaman.

Şunu da kendisinden dinlemiştim:

— Tanınmış bir aile salonunda poker oynuyorduk, demiştik... Yanımda güzel, ama dayanılmaz güzel bir hanım oturuyor, dizi dizime değerek.. Saçı yüzüme değerek.. Soluğu yanıma değerek... Anladım, masadaki kocasına işaret yapıyor: Gör, diye.. Görme, diye... Karar verdim, bir oyun etmek için... Kâğıt dedim... Verilen kâğıdı elimdeki dört kâğıt arasına aldım, ama yavaş yavaş üçüncü kâğıdı file ettim... Sesim titremeden çektim resti!

Kalbinin çarpıntısını omuzumda duydu-

Eski kumarbazlar

ğum güzel, işaretli çoktan çakmıştı kocasına: Görme, diye...

— Pas, dedi ve üç onluyu elinden attı.

Döndüm, gülümseyerek dört karo arasına sıkışmış sinek dokuzlusunu gösterdim: Bu sefer aldandınız hanımefendi!

Hüseyin Cahit Yalçın, Hüseyin Suat'ın kardeşi idi. Onun da böyle bir poker hikâyesi vardır:

Masada beş kişi. Biri Hüseyin Cahit, biri Akşam'ın ilk ortaklarından İngiliz Rifat, biri de Tani'nin yedek başyazarı Muhittin... Kâğıtlar dağılıyor, Cahit, açıyor. Muhittin rölans ediyor...

— Pekli, diyor Hüseyin Cahit... Gözlerin kâğıtlara bakışından belli, kent sandın... Ama, kent yok sende...

Sahiden de yokmuş... Herkes hayrette... Yalvarıyorlar: Nasıl bildin Cahit bey diye...

Tan'ın başyazarı:

— Ben Muhittin'i tanımaz mıyım hiç?... O elindeki kenti bu kadar çabuk sayamaz!

Bir Şekerciyen vardı, kırk yıl önce: Yağlı, esmer bir ten üstünde yenilçerli bıyığı, kalın kaşlar.. Kocaman, ablak bir yüz.. Bilek bilek parmaklar.. Günün bezik kralı.. Çıkan bütün kâğıtları sayardı.

— Bir vale kaldı.. İki dam kaldı, derdi...

Hattâ, koz dokuzlularını bile unutmazdı... Bir akşam, Sipahi Ocağı Harbiye'de iken Necmeddin Sadak, İsteyan, o, vido'su on ıllardan oynuyordular. O zamanki on lira, şimdi yüz liranın üstünde...

Verde iki kâğıt kalınca:

— Tuşma, ver, dedi.. Bir dokuzlu var yalnız, kim çekerse sonu o alır!

Tanıdığım en tipik kumarbazlardan biri de Osep Karaman'dı. Çirklin'ın bu kadar sevimlisini hiç görmedim. Kırmızı yüzlü, akı bulanık, biraz patlak, böcek gözlü bir Ermeni Türk'tü. Soyca Ankara'lı imişler. Ermenice hiç bilmezdi. Bütün aile Anadolu Türkçesi konuşurdular.

Anlatırdı:

— Bir ramazan geces, Manizâde Hacı Hüseyin efendinin yalısında poker oynuyoruz. Geç vakit kapı çalındı. Baktık, kısa boylu, avcı ceketli, bacakları dolaklı biri.. Arkasında tahta bavullu, uşağımsı biri daha...

— Ooo, kaymakam bey, hoşgeldin, diyo buyur otlar.

Ben kârdaydım. Yerimi vermek canıma mînnet.. Şöyle bir koltuğa yaslanır, şıpır şıpır denize karşı şekerleme yapardım...

Oturdu pokere... Tahta bavullu zibidiye döndü:

— Kâtip, beşyüz lira ver!...

Kâtip küçük sandığı açtı, bir deste çıkardı ve sarı deftere «gider» yazdı...

O gece, koltukta uyudum, uyandım, bavuldan bir deste çıktığını gördüm!

Poker bitince, kaymakam bey:

— Tavla oynayan var mı?... diye, şöyle bir meydan okudu.

— Ben oynarım, dedim...

— Üç oyun beşyüz lira...

Tavlayı iyi oynarım doğrusu... Ama benim ne kâtibim var, ne para dolu sandığım... Elli sene önceki beşyüz lira... Cüzdanımda o kadar para var ancak.. Zar bu, tersliği tutar da bir parti kaybedersem, ikinci partiye takat kalmıyacak!...

— Beyefendi, dedim, beşyüz çoktur, üç oyun ikilyüz elli lira yapalım!...

Başını dikti kaymakam bey:

— Bu saatten sonra idare etmez!

Ev sahibi:

— Gel, dedi, ben oynarım...

Tavlayı açtılar. Ben seyrediyordum. Kaymakam bey, avucunu salladı, salladı, salladı, zarları oturttu: Se yek...

İlk elde atılan se yek'le ne yapılır?... İçeriye bir kapı alınır, değil mi?... Hayır!... Kaymakam bey aşağıya bir pul çekti.

Elimi tavlının üzerine uzattım:

— Ben de oynarım!...

Kaymakam bey tavlâ oynamak için sermayeye lüzum yoktu ki!

Karaman, yazın Büyüka'da otururdu. İşten dönünce, doğru Anadol'u Kulübüne gelirdi, bezik oynamaya...

Bir akşam vapurdan çıktık: Ahmet Borovalı, o, ben...

Yolda gelirken, bir kuş pışledi Karaman'ın yakasına...

Karaman, son derece memnun, altın dişlerle gülerken:

— Eeeh, dedi, uğurdur.. İşler yolunda bu akşam!

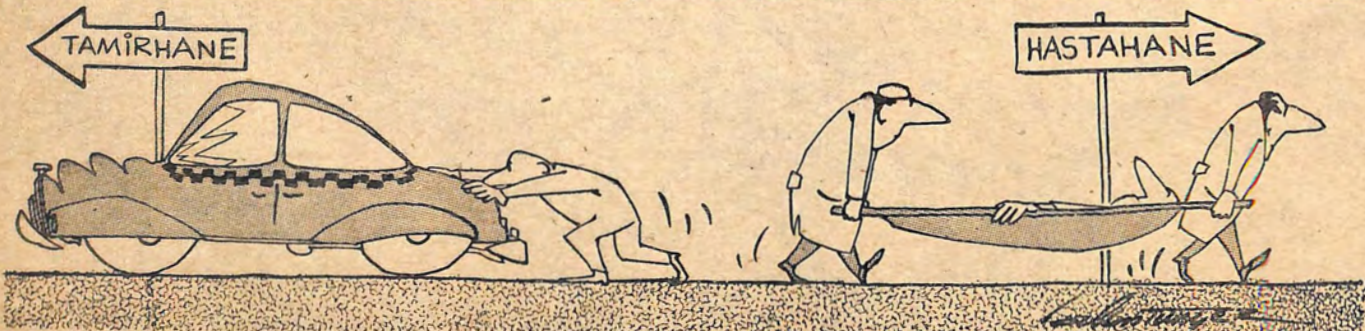
Ahmet bey şakalaştı:

— Belli olmaz Karaman... Pisleyen kuş serçe, saka, iskete ise uğurdur... Karga ise yandın!

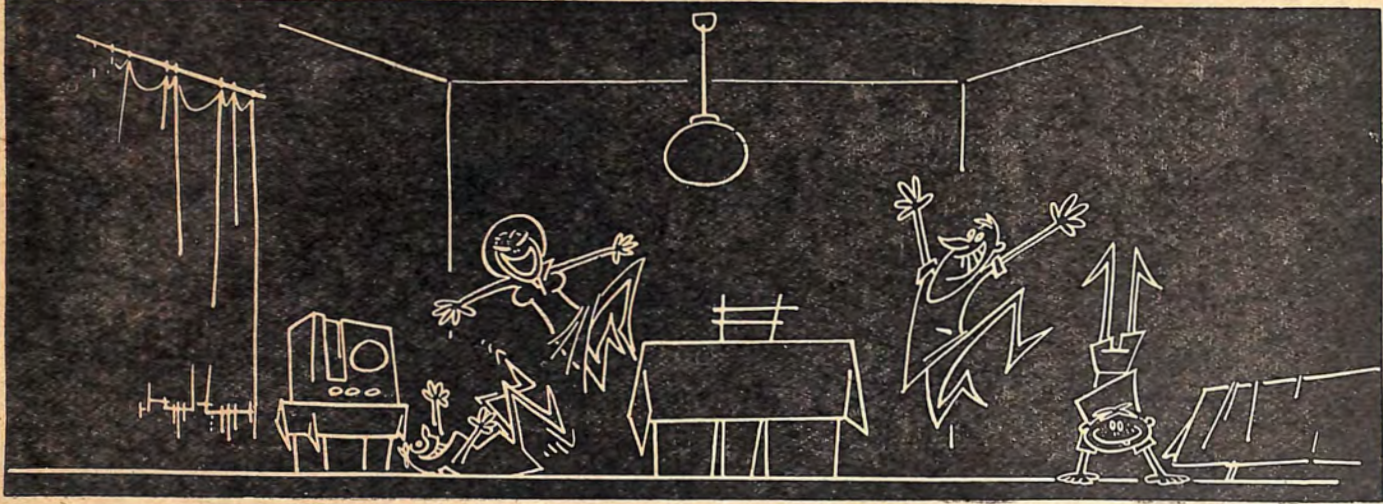
Kulübe geldik, birer yorgunluk kahvesi getirttik biz... O, hemen oyuna oturdu...

Aradan yarım saat geçmişti ancak. Karaman'ın feryadını duyduk:

— Ahmet beee, diye bağırıyordu acı acı, karga imiş, karga!...

Elektriğe zam var.

— Yaşasın!... Elektrikler söndü!

YEDİ

Pazartesi

Şıkır da şıkır

Partilerinin kuruluş yıldönümünde A.P.'liler şarkı söylemiş, C.K.M.P.'liler dansetmiş, Y.T.P.'liler de göbek atmışlar.

Siyasilerimizin ortak anlayışına bakın hele... Milletın karm zıl çaldıkça orkestra başladı samp kimi dansa kalkıyor, kimi göbek çalkalıyor!

Salı

Emniyet

«Bir kaymakam tevkif edildi.»

«Üç jandarma nezaret altına alındı.»

«Dört gümrükçü tutuklandı.»

«İki polis, geceyi nezarete geçirdi.»

Ellerini kollarını sallayarak aramızda dolaşan azılı firariler çoğaldıkça, emniyetimizi korumakla görevli olanları emniyete alıyoruz galiba!...

Çarşamba

Şimdi n'apıcaz?

«Bütün vatandaşlar ücretsiz tevadi edilecek.»

Açıklamayı Sağlık Bakanlığı yapıyor ama, sevinilmesi mi, yoksa üzülmesi mi gerektiğini insan şaşıyor! «Bütün vatandaşlar» dendiğine göre anlaşılan, içimizdeki tek tük sağlamlar da zorla hasta edilecek!

Perşembe

Ham madde

Eroin kaçakçılığı ile suçlanan bazı Afyon Senatörleri, Mecliste birbirlerine girmiş!

Bilirsiniz, «Afyon», eroinin ham maddesidir. Biz, Afyon'dan senatör çıkaralım derken,

gördünüz mü başımıza gelenleri?... Meclise eroin girmiş!

Cuma

Oynak hedef

İçişleri Bakanımız: «Tetikteyiz» derken, gazeteler: «Hamido kıpırdamaya başladı» diye yazıyor. Gördünüz mü aksiliği? Tetiğe uzanır uzanmaz, hedef kıpırdamaya başladı. Gel de nişan al!

Cumartesi

Modern sözcü

A.P. sözcüsü Aydın Yalçın: «Biz, A.P. olarak hiçbir zaman vergi almayacağız demedik. Vergi, bir takım fonksiyonları olan, modern bir müessesedir.» demiş.

Son zamlar için çıkarılan söylentiler, sayın Yalçın'ı kızdırmış her halde. O öfkeyle vergiyi tarif ederken, kazan-

GÜN

cın tarifini unutmuş. Onu da biz açıklayalım: Kazanç da; vergisi, Tasarruf Bonusu çıktıktan sonra, aile bütçesinde hiçbir fonksiyonu kalmayan modern bir deyimdir! Millet, parti sözcüleri kadar modernleşemediği için, parasız yaşamaya bir türlü alışmıyor!

Pazar

Ârif

Gazetelerimiz bir aralık sayın İran Kraliçesini tutturmuştlar: Diba geldi, Diba gitti, Diba doğurdu diye...

Arkadaşlarımızın dikkatlerini çektik, Diba, bayan Farah'ın kızlık adıdır. Şimdi soyadı Pehlevi. Kendilerinden bahsederken, hem bir kadından, hem de bir kraliçeden bahsettiğimizi unutmamalıyız, dedik...

İran Basın Ataşesi, bu dikkatimizden dolayı bir teşekkür mektubu yazdı bize... Gösterilen dikkatsizliğe de biraz üzülerek.

Geçen hafta dost Irak Cumhurbaşkanı ekşelâns Abdürrahman Muhammed Ârif geldi yurdumuza.. Büyük bir dost, bir misafir bu. Gazetelerimizdeki başlıkları gördünüz: Ârif geldi!.. Ârif gitti!...

Yahu bu Ârif mahalle bekçisi değil!... Devlet Başkanı, bayrak adam!

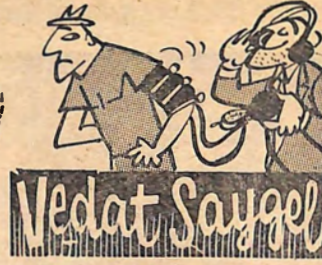
Biz, terbiyeli, nazık bir milletin çocuklarıyız. Ecdadımız: «Ârife târif istemez» demişler. Demişler ama, biz yine de târif ediyoruz:

Baylar, kalemeleriniz biraz ârif olsun!

Katibimin setresi uzun eteği çamur!

Sevdiyar Ekspres

Ö VÜNMEK gibi olmasın, boyu-
mun kısalığına, vücudumun
zayıflığına rağmen demir gi-
biyimdir. Hani bazı kimseler vardır,
bir gün paltosuz dolaşsalar aksırık
öksürük:

— Eyvaah, gribe yakalandık! diye
hemen yatağa düşerler, ben değil
paltosuz dolaşmak, kaç kış ceket-
siz, pabuçsuz geçirdim, gene de bir
şey olmadım!

Bilmem yalan, bilmem sahi, has-
talığa şerbetliydim ben. Askerli-
ğim sırasında verem aşısı yapıp da,
tutturamayan doktor binbaşı söyle-
mişti bunu. Zaten okulda yapılan a-
şılar da tutmazdı. Askere gittiğim-
de de verem aşısı modaydı. Dokto-
ra:

— Boşuna yorulmayın, dedim, tut-
maz!

Nedenini sordu, daha önce yapıp
da tutmayan aşıları anlattım. Kızdı:
— Burası ilkokul mu lan? Asker-
likte emir emirdir!
İlk yaptığı tutmadı. Bir hafta son-
ra ikinciyi:

— Aşu, tut! diye komut vererek
yaptı, meret gene tutmadı.

Bu sefer bana döndü:
— Ulan bu da tutmazsa, emre ita-
atsızlıktan seni mahkemeye veririm
teres, dedi.

Aksilik bu ya, namussuz aşı gene
tutmadı! Ağlayacak hale gelen dok-
tor, bizim yüzbaşısı:

— Tutmaz azizim tutmaz, dedi.
Herifin vücuduna mikroplar karar-
gah kurmuş! Aşidan rahatsız olma-
rı şöyle dursun, iğnenin ucunu gö-
rünce, içerdeki mikroplar bayram
yapıyorlar!

Benden önce, yüzbaşı telâşlandı:
— Peki, hasta mı yani bu şimdi?

Allaha şükür değilmişim. Mikropl-
arı rahatsız edecek bir davranışta
bulunmadığımdan, bana faydalı ola-
bilmek için onlar da ellerinden ge-
leni yapıyorlarmış.

Hastalığa şerbetli oluşumu böyle
öğrendim işte. Ömür boyunca dok-
tor aramak yok, ilaç aramak yok,
binbir acıyla yataklarda kıvrıp
durmak yok, diye sevinçten uçuyor-
dum.

Bu sevincim, bir liraya tansiyon
ölçen adama rastlayınca kadar
sürdü. Sık sık olduğu gibi, yine boş-
taydım. Bir dosttan borç aldığım
on lirayı, çayla simit yiyerek dört
gün idare ettikten sonra, cebimde
ikiyüz yirmibeş kuruşla umutsuz,
yorgun, şehrin göbeğinde kalıvermiş-
tim! «Bu parayla bir sandal tütüp,
açıkta kendimi denize mi atsam?»
diye düşünürken, bizim doktorla
karşılaştım. Ben ona işsizliğimden,
o da bana namuslu çalışmanın bu
toplumda sökmediğinden uzun uzun
bahsettikten sonra:

— Bir ekip kurmayı düşünüyö-
rum, dedi. Benimle çalışır mısın?
Çalışmak için can atan adama,
«Çalışır mısın?» diye sorulur mu?
Yapacağım işi öğrenmek istedim:

— Hiç canım, dedi. Bütün gün
kahvede oturup, tıkr tıkr para ka-
zanacaksın. Akşama eve gel de, et-
rafıca konuşalım.

— Şimdi konuşsak olmaz mı?

Hemen yetilmesi gereken işleri
varmış. Sözleşip, ayrıldık. Hava gü-
zel. Cebimde ikiyüz yirmibeş kuruş
param var. Eh, iş de buldum sayılır,
geriye kalıyordu vakit öldürmek!

— Haydi, dedim. bir kahveye gi-
dip hem vakit öldüreyim, hem de
insan oturduğu yerde nasıl tıkr tı-
kr para kazanırmış yakından göre-
yim.

Kalkıp gittim. İçimde iş bulmak-
la beklenenin sabırsızlığı, bir süre
gazetelerle oyalandım, oyun oyna-
yanlara daldım, bulmaca çözdüm,
nedeceen sonra saate baktım, arka-
daştan ayrılalı henüz kırkbeş dakika
bile olmamış. Baska oyalanma çare-
leri ararken de, bir liraya tansiyon
ölçen adam gözümle ilişti.

Adam, çağırılan yere gitti, çağırma-
yanlara:

— Tansiyonunuzu ölçelim, gizli
dertlerinizi bulalım, diye kendi tek-
lif etti, işte o sırada rahat mı battı,
şeytan mı dürttü, yoksa iş bulma-
nın verdiği umursamazlıkla gözüm-
de bir liranın değeri mi küçüldü,
ne olduysa, kolumu uzatmış bulun-
dum.

Ölçtü. Tansiyonum yirmiymiş.

Tansiyonun ne olduğunu, neye yara-
dığını bildiğim yok ya, ölçü aletini
luna parklardaki kuvvet gösteren
makinelere benzettiğimden:

— Yirmi neymiş birader, yüzyir-
miyi yirmi görmüş olmayasın sen,
diye çıkışmayı aklımdan geçirirken,
yanımdan biri:

— Vah vah, kimbilir ne derdi var
zavallının, deyince aklım başıma ge-
liş gibi oldu.

— Derdi olan da kim, dememe kal-
madan sözü başkası kaptı:

— Kabahat kendisinde birader. İn-
san bu durumda hasta yatağından
çıkıp, kahveye gelir mi? Tansiyonun
fırlamış yirmiyi, canlı cenazeye dön-
müşün, evinde otursana.

— Canım bilip bilmeden suçlama-
yın adamı, dedi bi başkası. Garip
belki de hastane kapılarında boş ya-
tak aramaktan usanıp, «Birazcık ısı-
nayım» diye gelmiştir kahveye!

Sonra konuşmalar birbirine karış-
tı:

— Şu renge bakın... Balmumul

— Dergi neresinden acaba?

— Tansiyon yirmiyi çıktı mı, her
hastalık unutulur.

Tansiyonu yirmi olan bendim a-
ma, bunlar garanti hasta olan baş-
ka birinden bahsediyorlardı. Sözü
edilen hastayı merak edip başımı
gevirdim ki, ne göreyim? Yan ma-
sada oturanların bakışları benim üs-
tümde değil mi? Göz ucuyla duvar-
daki aynaya baktım, yüzümde renk
diye bir şey kalmamış! Demek has-
taydım! Demek canlı cenazeye ben-
zettikler bendim! Tam iş bulaca-
ğım sırada kaldım mı kahve köşe-
lerinde hastalığımla başbaşa!... Ha
bre:

— Söylenenlere kulak asma oğ-
lum, aslan gibisin, diye kendi ken-
dime moral veriyorum ama, bende
moral ayrı, vücut ayrı işliyor.

— Aslan gibisin, dedikçe omuzla-
rım çöküyor, başım masaya düşü-
yor, dökülüyorum da, körolası boy-
num sanki bu bedenim parçası de-
ğil!

Dirseklerimi masaya, ellerimi çe-
neme dayadım, kara kara düşünü-
yorum! Sağımda oturanlar da sus-

muyorlar ki, iyileşmeye yüz tuta-
yım... Sınava hazırlanan tıp talebe-
leri gibi bana bakıp bakıp, uzaktan
hastalığımı teşhise çalışıyorlar! Üs-
telik işi daha da azıtp:

— Kansızlıktır!
— Hayır, mikrobik de olabilir! di-
ye sıkı bir tartışmaya da girdiler
mi? Merakla sonucu bekliyorum.
— Şeker değilse kelimemi keserim,
dedi biri.

— Şekeri de nereden çıkardın? di-
ye itiraz etti öteki. Bal gibi organik
bir hastalık!

Üçüncüsü daha insafliydim:

— Adamcağızı korkutmayın bira-
der, diye arkadaşlarına çıktı. Atar
damarlarındaki bir arzıdan gelmiyor-
sa, kalıbımı basarım!

«Şeker var» diyen:

— Durun yahu, dedi, en iyisi ken-
disine soralım.

Sonra bana döndü:
— Hastasınız galiba...

Çenelerim kilitlemiş! Ağzım açıl-
mıyor ki cevap vereyim. Zar zor ba-
şımı salladım.

— Peki, rahatsızlığınız nereniz-
den?

«Bilmiyorum» gibilerden dudakla-
rımı büktüm.

— Hiç doktora görünmediniz mi?
Kaşlarını kaldırdım. Bu sefer ü-
çü birden sordu:

— Neden?...
— Ulan hergeleler parasızım da
ondan! Oturup memleketin nasıl
kalkınacağını tartışmak, sağın so-
lun dedikodusunu yapmak varken,
insanı hasta etmeye utanmıyor mu-
sunuz? diye bağırarak geçti içimden
ama, o gücü kendimde bulamadım.

Ünü kartvizitlere sığmayan bir
doktorun adresini elime tutuşturup,
on beş dakika kadar da herifin met-
hini yaptıktan sonra, kalkıp gittiler.
Kaldım mı hastalıklarımla başba-
şa!...

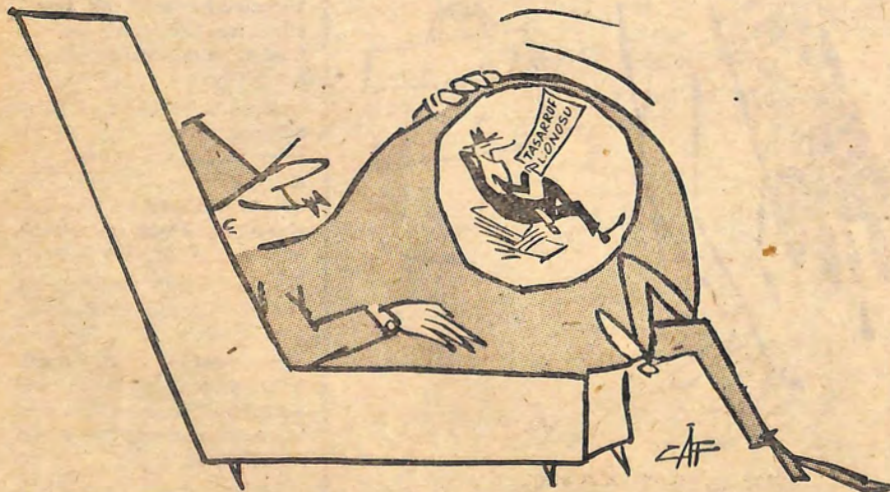
Şansına küfredip dururken, kal-
çadan aşağı doğru sağ bacağımın u-
yuşmaya başladığını hissettim. Kül-
çe gibi yığılıp kaldığım sandalyeye
şöyle bir kımıldayayım da, bacağı-
mın uyuşukluğu geçsin dedim, aman
Allah, kımıldamak ne mümkün? Büt-
tün gücümü toplayıp elimi sağ ba-
cağıma attım ki, buz! İnsan ölünce
vücudu soğur demezler mi? Soğuyo-
rum işte! Kısıp kısıp ölüyorum!
Sol tarafım da soğudu mu, tamam!
Masa altından nabzımı aradım, bu-
lana aşkolsun! İşten güçten geçtim,
ya şu doktor arkadaşımın evine ka-
pağı atabilsem, ya da bir insan ev-
ladı çıkıp bizim eve bir haber ula-
tırsa, ona da razıyım. Ama o insan
evladı nerde? Son bir gayretle, yürü-
meye yeni başlayan çocuklar gibi
masaya, iskemleye, duvara tutuna
tutuna ayağa kalkıp tay tay durdu-
ğumu, denge sağladıktan sonra güç
belâ kahveden çıktığını, doktorun
evine giden ikiyüz metrelik yolu en
azından bir saatte aldığımı biliyor,
kapının ziline bastıktan sonrasını
hatırlamıyorum!

Kendime geldiğimde, doktorun e-
vinde yatıyordum. O memnun, baş-
ucumda gülümseyip duruyor, arada
bir de:

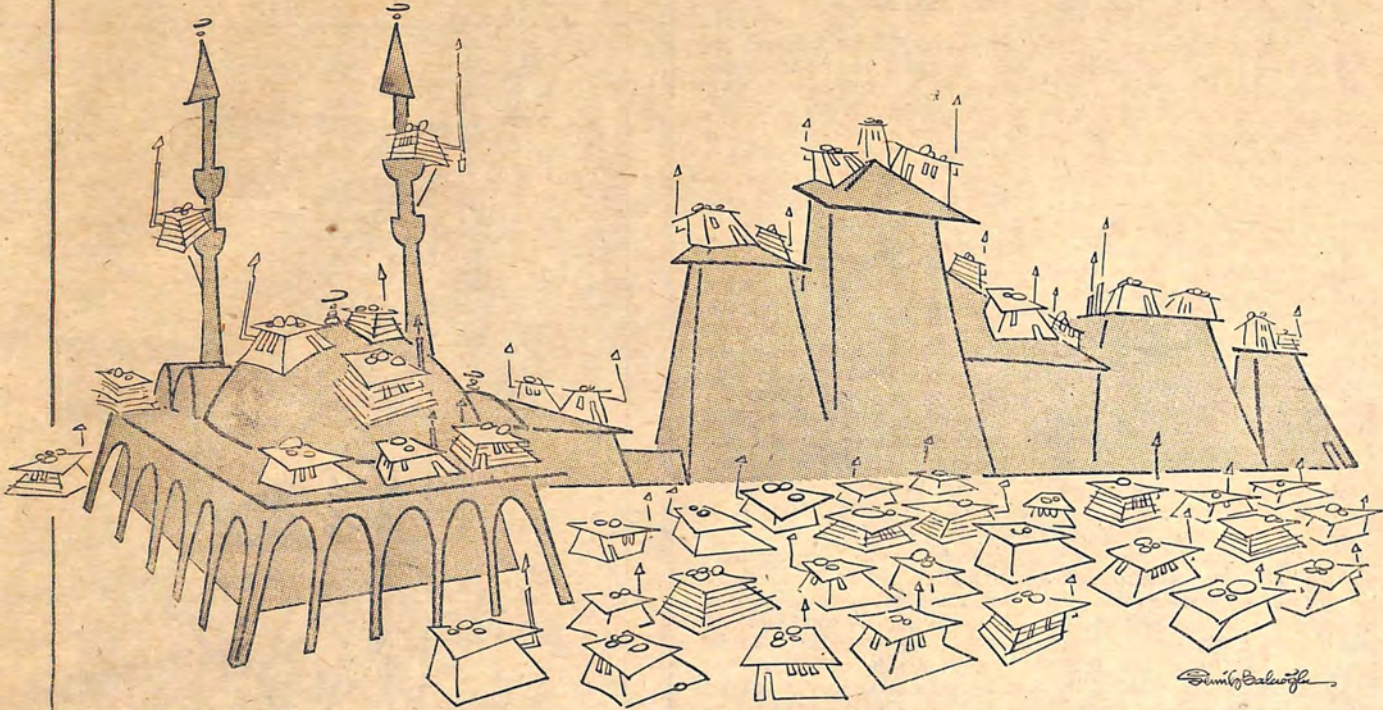
— Bu kadar kabiliyetli olduğumu
bilmiyordum, diyordu. Bir güde
mesleği kavradın, gitti!

Şimdi hem kazancım, hem sıhha-
tım çok iyi. Bir ekip de biz kurduk,
tansiyonumu ölçtirdüğüm kahvenin
karşısındaki kahvede faaliyete geç-
tik. Yaptığımız iş, oldukça basit. Üç
arkadaş müşteri gibi masalara da-
ğılıyoruz, bir liraya tansiyon ölçen
arkadaşımız kahvede turunu atıp gi-
dince, gözümüze kestirdiklerimizi
hasta etme rekoru bende. Geçenler-
de birinin boğazında apandisit bul-
dum, adam az kalsın aklını oynatı-
yordu! Bizim doktor bile bu teşhisi-
min tıp tarihine geçeceğini söylü-
yor. Hani aklınızda bulunsun diye
anlatıyorum. Hastalık, sağlık bizler
için. Eğer yolunuz düşer de bulun-
duğum kahveye gelerseniz, memnun
kalacağınızı umarım. Gelmesi siz-
den, hasta etmesi bizden!

Tasarruf Bonusu sahipleri iktisadi devlet teşekküllerine ortak olacak... — Gazeteler —

Devlet içinde devlet!

Şehirleşen Türkiye!

Ankara

Kış Saunası

Çıplak vücutların üzerinde yönünü bulamamış buharlar gezinip, dağılıyordu. Sauna'nın tıraşındaydı çıplak vücutlar. Buhar odasına girmiş çıkmışlardı 90 derece ısıya. Yârabbi, Yârabbi, insan nelele dayanıyor: Dayanmasa zaten hayatta olur muyuz Akbaba?

Yazın görmüştüm burayı. Ama yazın bunca keyifli değildi. Vücutların üzerinde öyle yönünü şaşırmış buharlar gezinmiyordu. Dışarıda da sıcaktı çünkü...

Üç türlü soluk ten vardı kış saunasında: Körpe tenler, ki uzun bir görüşle geleceklelerini hazırlıyorlardı! Olgun tenler, ki o Süleyman Demirel'in bahsettiği refah ve bolluk, oralarını buralarını fazla yüklemişti! Bir de onarım kabul etmez tenler ki, dünya ümit dünyası olduğu için, gene onarımsızlıklarını, onarıma gelmişlerdi Sauna'ya!

Birkaç ay önce, burada, Havva a-namızı kılığında, cennetlik politika yapıldı. Şimcik, bıkılmış burda da cennetlik politikadan. Şimcik esas konu «rejim» di, dışardaki rejim değil, gıda rejimi. Karbonhidrat rejimi, karbonhidratsız rejim... Muzla süt rejimi. Asosiyе rejim, disosiyе rejim! (Bu sayede hanımlarımızın vokalömleri genişliyor şükür!)

Birkaç ay önce, burada, madamlar, mösyömlerini çekiyorlardı, ağızları manivela çevirişesine, o da bitmişti nedense... İslah olmuşlardı zâhir mösyömleri!

Olgun kuşak dut yutmuşa benziyordu. Konuşan hep körpe tenlilerdi. Onlar da, Ajda Pekcan'ın ağzından (ne vardı ki ağzında?), Zeki Müren'in kılık kıyafetinden, Türkan Şoray'ın lokum lokum güzelliğinden söz getiriyorlardı. asaları bu kadar çıktı.

Ne mutluyuz, di mi?... Asosiyе rejim, disosiyе rejim, muz ve süt, Ajda Pekcan'ın ağzı... Tek tasamız bunlar...

Eeee, elâlem, doksan derece ısıda da mı tasalansın? Yooo!...

... Onun'çin işte, çıplak vücutların üzerinde yönünü şaşırmış buharlar gezinip nazlı nazlı dağılıyordu, seçim ertesi, seçmen hayâllerinin dağıldığı gibi!

Demirel Demirel Çok yaşa...

Bu yazım, Akbaba'yı babalarının, annelerinin ellerinden kapmak için sıra bekleyen ufaklıklar içindir... Merhaba ufaklıklar!

— «Demirel Demirel çok yaşa!...»

Bunu partizan bağırarsa, kimse u-mursamazdı. Politikacı bağırarsa, göğü omuz silkerdi. Ama bunu Beko bağırıyordu... Sizlere Beko'yu tanıttım... Kısaca tazeliyorum tanışıklığı: Beko çocuklarımızın yeni kardeşi... «Vanlı» (Uan) l... Kırpikleri kırılacak uzunlukta. Gözleri birer cilâlî fındık... Vücudu, bir mini-flinta.

— «Demirel Demirel çok yaşa!...»

Beko'nun sesinden korunmak için, yandaki kadın kulaklarını tıkadı. Aynı zamanda bu içine yakın, bu sempatik, bu çilli çocuğa güliyordu. Ve ben Akbaba, yarı memnun, yarı mahzun düşünüyordum: «Bizim evde gerçekten vicdan hürriyeti var» diye. E, kimse Beko'yu karşısına alıp da böyle Demirel'e yaşalar çekmesini telkin edemezdi ki bizim evde!...

Halkvevlerinin 35 inci yıldönümüydü. Selim Sırrı Tarcan salonundaydı elâlem. Sığışılmıştı, konuşulmuştu, alkış patlatılmıştı. Ekiplerin oyunlarını bekleniyordu Beko susmuyordu...

Pistin yamacında rical diziliydi. En öndeki iki koltuktan birinde Cevdet Sunay, yeri göğü pek oynatmayan bir alkıştan sonra oturmuştu, tepkisiz. Yanındaki koltuk hanımından boştu... İkinci sıraya yâ-verler diziliydi, ve ufak bir aralıkla bugünkü iktidarın başı ve hanımı... Karşı yamaçta da, bir sıra daha arkada, İsmet İnönü vardı, eşile...

Bir takım karışıklıklar çıkmıştı İnönü'nün oturuşundan. Gayretkeşler onu arka plana atmışlardı. At gücün varsa arka plana İnönü'yü... Sonra arka plandan üçüncü rangoya kadar ilerletilmişti. Böyle çirkinlikler... Eskiden de olurdu!... Olmaz mıydı?

Girişi bir hâdise olmuştu yaşlı liderin. Zorla sığışanlar yerlerinden birbirlerini sıyrarak fırlamışlar ve ayakta uzun uzun alkış tutmuşlardı ona... Gene böyle delicesine bir alkışın tutulduğunu nerde görmüştüm ben?... Ha, Mecliste: Yirmi iki Şubatın hemencik sonra. Bütün başlar, onun geldiği yöne yatmıştı, bugday başları gibi ve herkes, bütün «dünkü» hissiyatını yan cebine atıp onu ayakta alkışlamıştı...

Ne düşünmüştü o anda İnönü?... Halkvevlerinin 35 inci yıldönümünde ne düşünüyordu?... İnsan onun yerine kendini koyamaz amma, ben olsam sunları düşünürdüm:

— «Daha az alkışlayın genç bira-derlerim ve hemşirelerim ve daha çok oy atın!»

— «Bu alkış zamlara borçluyum!»

— «Demek oy ibresi dönmediyse bile, hissiyat ibresi yavaş yavaş döndü!» Eh, hissiyat, döner...

Üç sıra ötede bir kadın mırıldandı:

— «İnönü alkışlandıkça... Demirel bakın, koltuğundan kayıyor...»

Öyle bir şey yoktu... Sadece Demirel rahat oturmuştu, azıcık hamakta otururcasına. Hafif sadmelenle kayışı, altındaki tahtanın cilâsından geliyordu, kendinden diiii! Yoksa, o hiçbir karşı partinin yapmadığını yapmış, çoktaan İnönü'yü ka-bullenmişti... Hangi başka aileye hayatında mandalina soymuştu İnönü'?

Vatandaş Beko boğazını yırtmağa devam ediyordu:

— «Demirel Demirel çok yaşa!...» — «Niye o yaşasın da öbürleri yaşımasın Beko?...»

Beko, cilâlî fındık gözlerini anlam gücünün kılığında diktı:

— «Görüyor musun?... Herkes öbürünü alkışlıyor, bu haksızlık değil mi?...»

Beko, alkışta bile sosyal adaletin zedelenmemesini istiyordu: Çabuk büyüyen Beko'cular! Çabuk büyü-yün Beko'cular kuşağı, herbir şey zedelenmeden, looo!...

Liste Birincileri!

Yüzünden uygarlık akan (vaaaar öyleleri de) A.P.'li milletvekili başını salladı:

Mektubu

— «Ben» dedi, listede (yoklama listesinde) üçüncü olmuştum. O sizin beğenmediğiniz adam, listenin birincisi!...

Hayretim, yüziime pek zeki bir ifade eklememiş ki güldü:

— «Şaşmayın» dedi. «Memleketten gelen hemşehrileri hastahaneye yatırıyor, onlara yemek yediyor, onları eğlenceye götürüyor ve bütün işi gücü bu olduğu için, onların da gözüne giriyor! Bizim için hemşehriler, burnu büyümüş diyorlar...» — «E, devlet çarkının bir dişlisi-siniz siz Fonksiyonunuz...»

— «Hemşehrilerimiz fonksiyonumuzu böyle anlıyorlar!»

Anlamayın böyle beylerin fonksiyonlarını, bfe hemşehriler, doğru anlayın ki doğru yapışınlar onlar, kaba-hat, hep sizin ters anlayışınızda zaten!

Derken efendim, «listenin birincisi» sökün etti uzaktan. Bir politikacı grubuna takıldı. Bir başka grubun önünde elini göğsüne bastırarak: «Ehlen ve sehlen» dedi, ve bir gazeteci grubuna yaklaştı. Sesi çın çın ötiyordu:

— «Beni irşat için bir hanım yaz-lazım!...

Sana ne lâzım ben biliyorum. Önce temizinden bir sopa... O önemli değil, onu nasıl olsa bir müteşebbis yapar, özel teşebbüse bunca önem verdikleri şu günlerin birinde... Ama şu vatandaşın seni liste birincisi etmemesi için n'apmalı, asıl onu bulmalı!

A.P. koridorunu terkettim Akbaba, hâlâ yüzünden mahzun bir uygarlık akan A.P.'li milletvekilinin yüzü ve sözleri kafamda:

— «Memleketten gelen hemşehrileri hastahaneye yatırıyor, onlara yemek yediyor, onları eğlenceye götürüyor ve bütün işi gücü bundan ibaret olduğu için, onların gözüne giriyor...»

Listenin birincisinin de eblemleş sesi uğulduyordu kulaklarımda:

— «Beni irşat için bir hanım yaz-lazım!...»

Nimet ARZIK

Biraz tuz...

GEÇEN ay balolar ayı idi diyebiliriz. İstanbullular da, Ankara-lılar da ne bu balolara gitmek-ten, ne de sözünü etmekten bıkmadılar. Basın baloları her iki şehir-de de tahmin edildiğinden büyük ilgi gördü. O kadar ki, Ankara'da, dâvetli Bakanlarımız bile ayakta kaldılar... Koltuğa almış olanlar için ayakta kalmak ne güç!

Basın balolarında, nedenini anlamadığım bir şey merakımı çeker: Gazetecilerimiz, büyük sefaret ve konsolosluklarından hediye alırlar. Meselâ İngiliz Sefareti bu balolara mutlaka kasa dolusu viski yollar. İngiltere'de meslekdaşlarımıza sor-muştuk, onlar böyle bir bağışın kendi cemiyetlerine tek bir defa olsun yapılmadığını söylemişlerdi. Demek ki beceriklilikte biz onlardan üstü-nüz!... Ankara bu bakımdan daha da ileri gidip balonun yapıldığı sa-lonun girişinde büyük bir satış pa-zarı kurmuştu. Sefaretlerden aldıkları hediyelerden elde ettikleri pa-rayı da cemiyetin kasasına koyu-yorlar!... Bin kişilik salona iki bin kişinin gelmesi Ankara'daki Basın Balosuna daha ziyade karnaval ha-vası veriyse de durumun böyle o-lacağı kestiren bazı açığızler akşam üzeri altıda gelip masaları kap-tıklarından, Bakanlarımız gibi ayakta kalmadılar. Ama baloya gitme sa-atının on olduğunu bilen bazı elçiler ayakta kalınca birkaç dakika son-ra salondan ayrılmaya mecbur kal-dılar. Bunca hediyein toplanmasın-da mühim rol oynayan gazeteci ha-nımlardan Nilüfer Yalçın da bütün gayretlerine rağmen bu nâzik misa-firleri oturtacak yer bulamadı!

İstanbul'daki basın balosuna ge-lince: Taksim Gazinosunun o gece kaloriferlerinin yakılmaması balonun umumî havasına da tesir etti ama Burhan Felek'in, Halit Kıvanç'ın ve misafirlerden Vasfi Rıza Zobu'nun neşeleri havayı biraz ıltıttı. Hele Zo-bu'ya piyangodan kocaman bir halı çıkması, keyifli sanatçımızın büsbü-tün keyfini yerine getirdi. O gece-nin en mühim olayı şeref misafir-leri Vali Vefa Poyraz, İstanbul Ku-mandanı Selâmi Pekün ve Belediye Reisi Haşim Işcan'ın ısrarla götü-rüldükleri bir diskotekte İsveçli bir dans hocası eğitiminde «jerk» ve «shake» gibi son moda dans figür-leri öğrenip gençliğe taş çıkartan bir canlılıkta bunları yapmalarıydı.

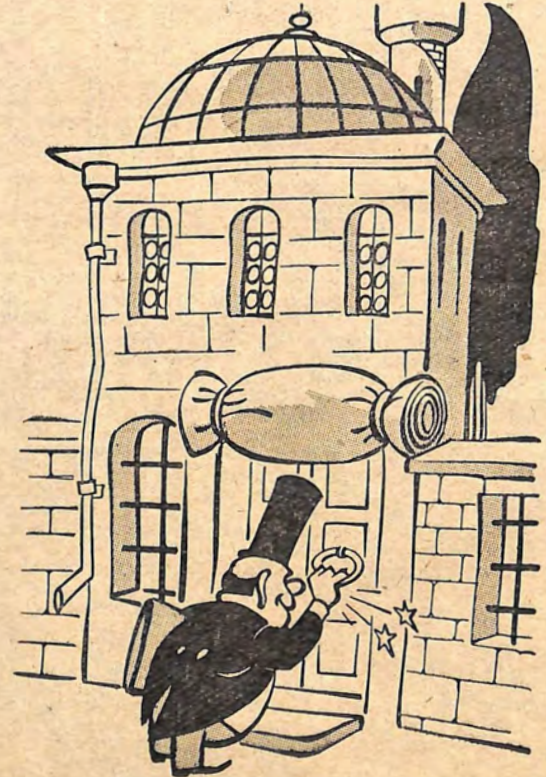
Hele Işcan, son derece memnun: — Teşekkür ederim çocuklar, di-yordu, bir Belediye Başkanı her o-yunu bilmeli!...

GEÇEN ayın en ilgi çekici balo-larından biri de Zeynep Kâmil Hastanesine bir pavyon ilâve etmek için çok çalışan Pembe Meleklerin tertipedikleri Hilton'daki baloydu. Dr. Fahri Atabey ve Dr. Hikmet Erk'in bizzat misafirleriyle çok ya-kından ilgilendikleri bu baloda pro-fesör doktor Bedi Gorbun, Ertuğrul Yenen, Gürbüz Barlas, Saim Bengi-su, Akdemir Çadircioğlu, Kâmil Ak-yol, Afşin Germen, Kemal Lâkay, Ay-kar, Tunak ve eşleri vardı. Kıyafet mecburiyeti üstünde titizlikle duran Dr. Fahri Atabey yanında getirdiği yedek smokinleri, günlük elbiseleri ile gelen bazı arkadaşlarına şlpşak birer kılık ameliyatı yaparak glydirdi. Smokin bitince, balolandan gelenler kapı dışında kaldılar!

— Elektriğe zam yapılırsa doğumu kontrole imkân kalmıyacak kardeşim!..

BİR POLİTİKA

Bir ömür!

...Biraz biber

B İKMADİĞİMİZ taklitleşimle bir yenisini katmayı düşünen İstanbul'un bir gece kulübü müdürü tam mânâsıyla fiyasko ile biten bir faşing haftası tertipledi. Faşing deyince akla Almanya'da yapılanlar geliyor. Karı kocanın birbirinden kısa da olsa bir tatil almaları ve birbirinden uzak bölgelerdeki eğlencelere katılmaları mânâsına gelen bu eğlencenin İstanbul'daki kopyası daha ilk başta başarısız olmağa mahkûmdu. Zira bizim İstanbul'da çok az kimse, yerin kulağı duymadan eğlenbilirler. Sonra efendim, karı - koca tutumu Arnavud'un hikâyesine benzer bizde... Durun, anlatayım size:

Efendim, Arnavut, gece karısını severken gözlerini kapar ve gündüz gördüğü güzelleri hayâl edermiş...

Ama bir sevişme gecesi, karısının da gözlerini kapadığını görünce çılgınlığı basmış:

— Aç bre gözlerini... Yok senin kapamaya hakkın!...

Faşing budur: İki taraf da birbirine göz yumacak...

Bizde bu göz, üç «dan» dan sonra açılmamasıya yumulur.

Çok şükür, kadın da, erkek de, birbirinin mülkiyetindedir henüz!

G EÇEN ayın son günlerinde Irak Cumhurbaşkanı ekselâns Abdurrahman Muhammed Ârif'i ağırladı İstanbul: Biri Hilton'da Valimiz Vefa Poyraz'ın verdiği akşam yemeği, ikincisi Dışişleri Bakanımız İhsan Sabri Çağlayangil'in Şâle'deki kabul töreni ile...

Her ikisinde de viskiler, sayın misafirimiz salona gelmeden dağıtıldı ve sofrada, yalnız limonata ve ararla hararet söndürüldü!

Ayplayarak söyleyelim ki, Hilton, yemeklerindeki tatsızlık rekorunu kimselere kaptırmıyacak bir başarı ile devam ettiriyor... Ters taraftan tebrik ederiz!

Şâle'de, ilk defa büfeye saldırış olmadı. Herkes nâzik nâzik, tok gözlü tok gözlü sıraya girdi ve beğendiğini seçti: Çerkes tavuğundan istakoza kadar!

Otede bir başka salonda, otuz kırk kişilik bir sofa kurulmuştu, büyük misafirimiz şerefine. Ekselânslarının sağında, bütün zarafetleriyle bayan Çağlayangil, solunda bayan Vefa Poyraz vardı. Karşılarında da Dışişleri Bakanımızla Hâşim İşcan'ın, belki on sene sonra yüzüne bakınca «Geçmiş zaman olur ki hayâli cihan değer» diyeceğimiz muhteşem eşil

Sonra, Birinci Ordu Kumandanı, Merkez Kumandanı, Üniversite Rektörü ve iki gazeteci: Falih Rifki Atay'la başyazarımız Yusuf Ziya Ortaç...

Yemekten sonra Münir Nurettin'in idaresindeki saz heyeti pek güzel bir konser verdi. Dinleyenlerin yüzlerine baktık: Herkes biraz süzgün, biraz üzgün, biraz baygın... Bu, galiba alaturkanın yüklediği bir vazife olacak...

Yalnız üstad Münir Nurettin Arapça bir şarkı döktürünce, neşenin, sayın Irak Cumhurbaşkanı'nın esmer yüzünde beyaz şımşekler çıktığını gördük de biraz içimiz aydınlandı...

Leylâ ERDURAN

Telefonla kadın satılıyor.
— Gazeteler —

Yeni numaraları!

Kısalan Adam

Burhan ESEN

CAFER kapıyı açan karısını her zamanki gibi öpmeydi. Yorgun adımlarla odaya girdi. Sandalyesine çökerken, güç duyulan bir sesle:

— Neriman, dedi, yalı da gitti...

— Sahi mi diyorsun?

— Acı ama, gerçek... Rahmetli pederim öyle derdi: Ticarî hayatta çöküntü temelden başlar. Ne kadar uğraşırsan boşuna. Sarsıntı birbirini takip etti mi, işi oluruna bırakacaksın. Biz de bekleyeceğiz. Yapı tamamen çöktükten sonra, sıfırdan başlayacağız... Hem sen onu sevmeydin. Yaz boyunca:

— Bıktım bu yalıdan... Dalgaların gürültüsünden uyuyamıyorum. Rutubet'i de caba, demez miydin?

— Öyle ama, satışa çıkaralım da dememişim...

Neriman ıslak gözlerini, küçük mendili ile silerken:

— Cafer, dedi, bozulan yalnız işlerin olsa gam yemiyeceğim. Otomobili sattığın gün farkına varmıştım. Gitgide değişiyorsun...

— Kendimi iyi hissediyorum. Asâbım bozuk sadece...

— Aynaya geç de haline bir bak... Boyun gittikçe kısıyor, ayol...

— İflâs başlayınca mı farketkin küçüldüğümü?

— İki kişi birlikte başladı. Opel gince, boyun belli belirsiz kısalmıştı. Yalı elinden çıkınca, kısalış daha belirli oldu.

— Şaka etmiyorsun ya, karıcığım.

— Ne şakası ayol, istersen gel boyunun ölçüsünü alayım. Dik dür biraz. Bir... İki... Beş... On... Eski-den 1 idi, şimdi 10... İki karış kısalma var. Aklını başına topla, canım... Çöküntünün temele kadar inmesini

beklersen, korkarım bir gün sirk cücelerine döneceksin...

— «Meğer gözünün biri de körmüş ama, bugüne dek farkında değildim» dersin masallardaki eve eli boş dönen kocadan farkım kalmıyacak...

— Masal anlatmıyorum. Gerçek böyle. İşlerini düzenlemez, mallarının satışını önleyemezsen sonumuz felâket olur. Ben öyle kelebek gibi ufak tefek erkeklerden hoşlanmam. Hatırlarsın ya, uzun, servi gibi boyunla gönlümü çelmıştin. Halbuki şimdi... Aman Allahım, küçüle küçüle bir gün... Kocam romanlardaki «Parmak Çocuk» a benzeyecek.

Cafer titrek adımlarla ayağa kalkarak, büyük aynanın karşısına geçti. Gerçekten boyu kısalmışa benziyordu. Erimiş, küçülmüştü.

Aynaya bir yumruk savurdu:

— Yalan... diye inledi, param bitti diye, beni terke hazırlanan karım gibi sen de yalan söylüyorsun!...

Ertesi gün kapının zili yine uzun uzun çalmıştı.

Neriman:

— Kocamdır bu, diye söylendi, onun çalışı. Şu kısacık boyu ile hâlâ nasıl zile yetişip de çalabiliyor, hayret doğrusu...

Gelen Cafer değildi. İçeriye minicik bir karartı girmişti. Neriman gözlerini kırıştırarak, bir süre baktı:

— Kimsiniz? Diye sordu, yeni kiracıların ortaokuldaki oğlu mu?

— Benim karıcığım... Haydi ben kısalıyorum, ya sen? Gözlerine perde mi iniyor...

— Sesin onunkine benziyor ama, hayır... Benim kocam Gülliver diyarının cücelerinden değildi.

— Neriman, vallahi benim!

— Pek, sen Cafer'in diyelim. Kapının zilini kim çaldı?

— Ben çaldım...

— Daha da neler. Ayol, sen bu boy ile kapının ziline nasıl yetişebilirsin?

Cafer bir sandalyeye çökerek hiçkırın Neriman'ın yanına sokuldu:

— Hayatım, dedi, biliyorum suçluyum. İşlerim bozulunca, en çok sevdiğin şeyleri satmak zorunda kalmam âsâbını bozdu. Üzülme, böyle gidecek değil ya? Günün birinde kendimizi toparlarız. Sana daha cici otomobiller, köşkler alırım...

— Dokunma bana! Şimdi yangın var diye bağırır, konu komşuyu eve yığarım. Bir cücenin bana sarılmasına, beni öpmesine tahammülüm yok... Boyundan büyük işleri bırak da yeni felâket haberlerini söyle. Neyi sattın?

— Mağazaya el koydular...

— Sonra?

— Sıra oturduğumuz eve geldi.

— Desene her şeye elveda!...

— Bekliyordum bunu. Elimde kalan son varlığımın, karımın da bırakıp gideceğini biliyordum.

Neriman sinirli bir kakhaha attı:

— Giden ben değilim. Şimdiden görünmeyen adamdan farkın yok. Ev satıldıktan sonra, kocamı görebilmem için mikroskopa bakmam gerekecek.

Bir sabah erken saatlerde kapının zili acı acı öttü. Gelen kimdi acaba? Cafer günlerden beri evden dışarıya çıkmamıştı. Kısalışının gerçek olduğuna inanmıştı. Küçülmek kompleksinin etkisi içinde yatağında kıvranıyordu.

Neriman kapıyı açtı. Gelenler üç kişiydiler. Birinin elinde daktilo makinesi vardı. Ötekinin koltuğunun altında dosyalar. Üçüncü adamın yaptığı iş ise sadece kasılmaktı.

— Cafer Selvi'nin evi burası mı? diye sordular.

Neriman:

— Evet, dedi.

— Kendisini göreceğiz, içerde mi?

— Odasında ama, hasta yatıyor. Kalkıp gelemez!...

Kasılan adam yüzündeki hatları biraz daha katılaştırarak:

— O gelemese biz yanına gidelim. Kanun hastalık dinlemez! Evi haciz için geldik, dedi.

Neriman kollarını iki tarafa açarak:

— N'olur, dedi, girmeyin. Boyunun kısalığından sokağa çıkamaz, kimsenin yüzüne bakamaz oldu. Evin haciz edileceğini duyunca büsbütün küçülecek...

Kasılan adam bu gibi direnmele-re alışkındı. Neriman'ı kolundan tutarak bir yana itti:

— Kanun yöneticilerinin görevini güçleştirmek suçtur, hanım!... diye bağırıldı.

İçeriye yürüdüler.

Yatak odası bomboştu. Neriman şaşkın gözlerle etrafına bakınıyordu. İcra memuru:

— Burada şeytanlar bile yok, dedi. Neriman'a döndü:

— Kanun yalan beyanda bulunanları cezalandırır...

Neriman karyolanın üzerine, bir kedi çevikliğiyle sıçramıştı. Yatağın üzerinde koskocaman bir çekirge hopluyordu. Çekirgeyi yakaladı:

— Sayın memurlar, dedi, işte kocam Cafer... Sonra korkudan titreyen çekirgeyi okşadı:

— Korkma kocacığım, diye mırıldandı. Onlar sana kötülük yapacak değiller. Evi haciz için gelmiş amcaların...

Haciz memurları evi terkederlerken, kasılan adamın sesi duyuluyordu:

— Erkek malını mülkünü kaybetmiş... Karısı da aklını!

Burhan ESEN

«Ye Memet ye!»

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kad.ri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer Caddesi,

No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul

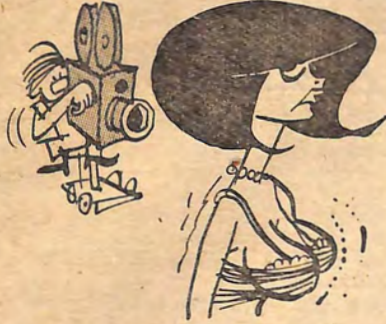
Telefon: 22 18 11

İLAN FIATI: Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yaşasına uymayı taahhüt etmiştir. Fiyatı: 100 kuruştur.

Figüran..

Ara sahneleri çevrilmekte olan bir filmin rejisörü, genç bir figürana dönüp sordu:

— Bu filmde mâsum, saf bir genç kız rolüne çıkacaksınız... Bu hususta tecrübeniz var mı hiç?...

Yankı!..

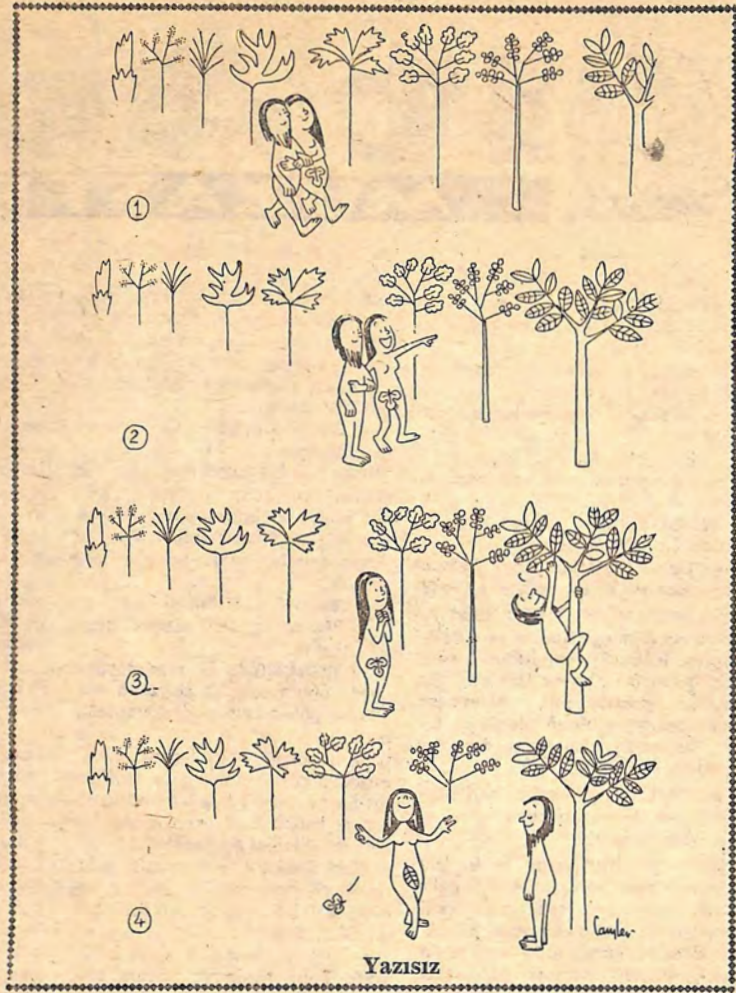

İskoçya'nın biri, Bavyeralı bir Alman arkadaşına, «yankı» sıyla meşhur olan dağlık bir yeri gösteriyordu. Bir ara iki eliyle ağzını siper eden İskoç-yah avazı çıktığı kadar bağı-rır ve tam dört dakika sonra yankı duyulunca da:

— «Nasıl?...» diye soğar. «Bu kadar uzun süren yankı gördünüz mü hiç?»

Bu da bir şey mi gibilerden gülümseyen Alman:

— Bizim Bavyera'da, der, akşamları ormandan, odun kesmekten dönerken, «Sabah oldu, kalk!...» diye bağırır, sekiz saat sonra da yankısıyla uyanırdım!

Yazısız

"Konuşma,, demiş!..

Delikanlı, parkta yanında oturan genç kıızı, sarılıp öpü-vermişti birden. Genç kıızın hiçbir direnme göstermeyişi-ni fırsat bilen delikanlı, bu hareketini bir kaç defa tekrar-ladıktan sonra:

— «Niye hiç sesin çıkmıyor, şekerim?...» diye sorunca, genç kıız hafifçe kızarıp önü-ne baktı:

— Annem, «sakın yabancılarla konuşma» demişti del!..

Buyurun!..

Küçük Fredi'ye babası, oto-büste, tramvayda hanımlara yer vermenin âdet olduğunu öğretmişti.

Bir gün baba oğul, otobüs-binmişlerdi... Fredi, babasının kucağında oturuyordu. Bir a-ra yanlarına genç bir kadın yaklaşınca, küçük Fredi he-men babasının kucağından i-nip:

— «Buyurun, buyurun!...» diye genç kadına yer gösterdi.

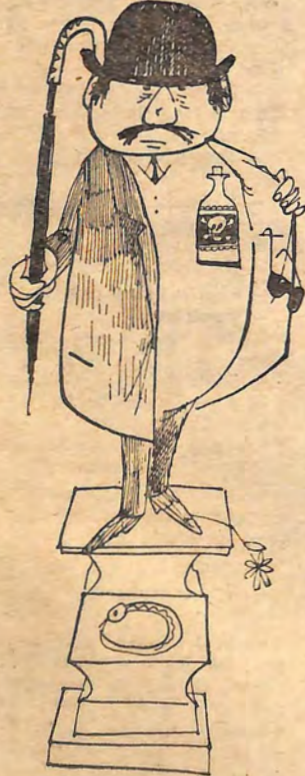
Hollywood'da..

Biri esmer, diğeri sarışın iki film artisti, Hollywood'un lüks bir lokantasında yemek yiyorlardı. Sarışın olanı bir ara, yanlarından geçen genç bir adama selâm verince, es-meri sordu:

— Kim bu yakışıklı adam?...

Sarışın olanı biraz düşündükten sonra şöyle cevap verdi:

— Kocalarımdan biriydi ama, ismini hatırlayamadım şimdi!

Kötümser

İyimser

it Adası

— 9 —

Reisicumhur, diyordu, Başvekil, diyordu Behlül bey...

— Anlattım bunu Başvekile...

Recep emmi:

— Bizim goyunları da söyledin mi Başvekile? diyordu.

— Söyledim. Hiç söylemez olur muyum?

— Pekiyi ne dedi?...

— Ne diyecek, onun makinesi ismarlanmış.

Bu söz üzerine, âzâların yağlı ağızları bir karış açık kaldı:

— Deme be Behlül bey? Demek goyunlara da el attı gâvur millet?

— Atmazlar mı? Tabii atarlar. Adamlarda âlim çok, ilim yüksek... Ahyorlar bizim Kur'ânı Kerim'i, okuyor, bulup çıkarıyorlar içinden. Şu Alaman harbinde bile Alamanlar yaptıkları tayyarelerin planlarını bizim Kur'ândan çıkarmışlar. Biz böyle yeyip duralım!...

Behlül beyin akşamdan beri söylediği tek doğru söz buydu:

— Yeyip duralım!...

Köye tahsildarı gelir yerd, jandarması gelir yerd, memuru gelir yerd, âmiri gelir yerd, milletvekili gelir yerd... Kimbilir daha büyüklere, daha büyük yerlerde nasıl yeyip duruyorlardı? Meselâ şu Behlül bey... Ankara'da otururdu. Dört yıldan dört yıla gelirdi bu köye... Bir iki saat nutuk, bir iki kuzu, ondan sonra çeker giderdi. Babamsa hen bu adama oyunu verirdi. Galiba, uyuması, yemesi, yalan söylemesi için veriyordu. Zaten, biz, onu yemeğe şuradan, şu sofradan alıştırıyorduk.

O günü, yemek duasını bana yaptırıldılar. Duayı yapmadan önce, benim de önüme biraz et, biraz pilâv koymuşlardı. Bir Kur'an okudum, sonra yemek duasını yaptım. Bu duayı hepsinden iyi biliyordum. Çünkü, Arap İmam'ın dilinden düşmezdi bu dua...

— Sesin fena değilmiş, dedi.

Bu küçücük iltifat, tekrar Behlül bey'i, Behlül bey yapmıştı gözlerinin önünde. Yalancılığını da, mürailiğini de unutturmuydu bu bir cümlelik. Demek öyle yapıyordu bu milletvekilleri. Yalanı söylüyor söylüyor, sonra köyün ileri gelenlerine bir iki iltifat cümlesi savuruyor, bütün yalanlarını böylece mübah duruma getiriyor.

— Sağolun Behlül bey, dedim.

Babamın koltukları kabarmıştı...

— Adın ne senin?

— Mehdi.

— Kaç yaşındasın?

— Onyedli.

— Köyün imamı ne zaman olacaksın?

— Arap İmam var...

— Niye başka yerde imamlık yapıyorsun?

— Bilmem!...

— Yazık ediyorsun bu güzel sese. İnsan kendinde bir kabiliyet varsa, mutlaka onu ortaya çıkarmalı. Meselâ bak, benim içimde milleti idare etmek kabiliyeti varmış ki, ne 14

yaptım, milletvekili oldum. Değil mi ya?

Anlamamıştım bu kabiliyet, mabilyet sözlerinden ama hoşuma gitmişti Behlül beyin sözleri... Sesimin çirkinliğini bildiğim, Behlül beyin yalan söylediğini bildiğim halde... Şaşkınlıkla:

— Biz kim, milletvekili kim efendim, dedim.

Babam dahil, odadakiler bir tuhaf oldular bu sözüm üzerine. Sanki, söz söylememiştim, kutsal bir şeyin üzerine basmışım. Kaşıklar durdu, çeneler durdu, bakışlar bana yöneldi:

— Ne, ne? dedi Behlül bey.

— Ben milletvekili olamam efendim, dedim.

Bir gülüş güldü ki, aradan yıllar geçse unutamam. O alaycı, o aşağılayıcı gülüş hâlâ gözlerimin önündedir.

Bizim köylü bukailemun gibidir. Büyüğünün durumuna göre renk verir. Şayet, Behlül bey bu sözüme kızıp da kalkıp beni tokatlasaydı, babam dahil hepsi de tokatlarırdı. Demek ki Behlül bey gülmüştü, onların da gülmesi gerekti. Muhtar, babam, âzâlar Behlül beyden daha çok güldüler. Behlül bey:

— Oğlum, dedi. Bir daha başka yerde bunu söyleme. Sonra seni candarmalar alır gider. Kolay mı milletvekili olmak?

Çok şeyler saydı ama, hatırladıklarım sadece şunlardı:

— Milletvekili olmak için fizik bilecen, kimya bilecen, astronomi bilecen, sosyoloji bilecen, filoloji bilecen, biyoloji bilecen... Bilecen oğlu bilecen...

Daha, sonu birçok loji ile biten kelimeler sıraladıktan sonra:

— Milletvekili olmak için her şeyden çok dine İmanına bağlı olacanın ki, hani ne demiş peygamber efendimiz sallâllahu vesellem hazretleri... İlim Çin'de de olsa, git öğren demiş... Ya... Sonra en mühimi, felsefe bilecen. Felsefe lâflarını su gibi ezberine alacan. Bu iş sadece Kur'an okumakla olsaydı, cümle imamlar milletvekili olurlardı.

Ağlıyacakım nerdeyse. Kıpırmıyormuştu yüzüm.

Azâlar, muhtar:

— Bakma onun gusuruna, ne de olsa cahildir, dediler.

Recep emmi:

— Zaten bu çocuk güççüklünden beri gafadan sakattır, dedi.

Doğru söylüyordu Recep emmi. Bilmem, belki de kafadan sakattım biraz. Çocukluğumda bir kere damdan düşmüştüm, hem de beynimin üzerine. Bir hafta baygın yatmışım evde. Kalktıktan sonra da, bir ay aynı ördeler gibi sağa sola yalpa vura vura yürümüştüm. Babam, beni tâ Çikiriklik'deki hocaya götürmüştü, okutmuştu. Ama, yine de bu düşünülerim kalmıştı beynimde. Şimdi bile, bazan değirmen gibi çalışan kafam, öyle bir an gelir ki iki kere ikinin dört ettiğini çözemez...

İşte Recep emmi, bunu diyordu. Behlül bey:

— Hele kafadan sakatsan, hiçbir zaman milletvekili olamazsın. Bir milletvekilinin kafası şu Türkiye'deki bütün kafalardan daha güzel işlemeli ki, işte o zaman milletvekili kafası olduğu belli olsun. Milletvekilliği kafa işidir oğlum, kafa işi... Kaç milyon insan senin kafana bakıyor, parmağının ucuna bakıyor. Sen bir işe, parmak kaldırıp da, he dedin mi, bütün millet he demiş demektir... Şayet o parmağın kafası sakatsa, sonra ne olur şu zavallı yoksul milletin hâli?

Gözümde yaşlar boşanıvermişti. Ağlıyordum...

— Yooo, ağlama öyle... Ben senin milletvekilin olarak, sana doğru yolu göstermem şart.

Saçımı okşadı:

— Hadi bakalım, abdestini tazele de, bize yatıyı kıldır, dedi.

Recep emmi itiraz etti:

— Heç olmaz vallaha... Gosgoca milletvekili bi gafadan sakatın arkasında namaz kılsın ha?

— Recep emmi, ben kafadan sakatlar milletvekili olamazlar dedim. Ama imam olabilirler. Benim dinime hürmetim çoktur, bilin Recep emmi. Nasıl dinimizde ibadet etmek için illâki cami aranmazsa, imam da aranmaz. Yeter ki bir İmam namaz kıldırmasını bilsin, kâfi...

— Vallaha sen bilin Behlül bey. İstersen Arap İmamı çağırtaım.

— Olmaz olmaz...

Abdestimi aldım. Cemaatin önüne geçerek kibleye yöneldim...

Askere gitmeme iki yıl vardı. Babam tutturdu:

— Seni illâki evlendireceğim, diye.

Biz köy çocukları, onbeş yaşında sonra evlenmeğe hak kazanırdık. Anam, sadece yedi çocuk doğurmuştu. Yedinciden sonra nedense havalar kurak, tarla çorak olmuş, çocuk doğurmaktan vazgeçmişti. Babam da sıra:

— Ah ulan, avrat dedin mi, en zından oniki dene doğurmalı, ki ona avrat diyesin. Bizim avrat gibi yedincide top atarsan, yandın belle...

Sonradan öğrendiğime göre anam, bir kadın hastalığına mı ne yakalanmıştı. Yoksa, babam başındayken ne onikisi, ne onbeşi, doğurur giderdi. Zavallı anacığım!... Babam:

— Mehdi oğlum, İsa'ya lâf anlatamıyorum. Göğsünü gabartmış, ikide bir karşıma dikiliyor, —Delânı olduk baba, delânı— diyor...

Köyde âdettir, bir oğlan evlenmek istediği zaman, dalma delikanlıktan dem vurur. Babam devamla:

— Önce seni bi başgöz edelim de sonra İsa'ya sıra gelsin, dedi.

Ama bir gün baktık ki, İsa ortarlarda yok... Köyden tek başına kaybolmuş olsa canımız sıkılacak ama, çok geçmeden öğrendik ki, Postal Memed'in kızı da ortarlarda yok. O zaman anladık ki, bizim İsa Allahın emriyle dünya evine girmiş. Karanlık basarken, kızın anası bizim eve geldi:

— Bayram gardaş, dedi babama. Bizim Fidan, sizin İsa'nın geçmiş. Babam:

— Eee, n'olmuş yani kaçmışsa? dedi.

— N'olmuşu var mı Bayram gardaş. Ele güne garşı...

Babam gururla:

— Onun orasını düşünürüz, dedi.

— Fidan'ın babası diyor ki...

— Ne diyor?

— Ben kahvede söğüp sayacam diyor.

— Bilirliz dedik ya...

— Aman Bayram gardaş, sen bilin...

Babam gece kahveye çıkınca, Postal Memed kahveye damlamış:

— Ulan İrezil, ulan dümbük... Senin oğlun olacak o it iki paralık etti benim şerefimi, demiş.

Etraftan:

— Ayıptır Memed ağa, hüs yahu, demişler.

— Neyi hüseyim lan, neyi hüseyim? Ben böyle değirmen dilencililerine gız mı verirdim? Kapımdan geçirtmezdim oruspu döllerini. Ama ne deyim, ne deyim, gız gız değilmiş ki... Eh ulan, nasıl olsa o gız da, o İsa denen it de elimde geçerler. Çiftteyner çat alınlarının ortasına endirmezsem gurşunu bana da Postal Memed demesinler.

— Yahu, demiş ihtiyarın biri, yerrin gelirler, elini operler barışın.

PARKER
SUPER Quink

YIKANIR MAVİ

lekeleri kolayca çıkan mürekkep

(İlançılık : 8915 — 39)

Biri kızın, biri damadın. İnsan heç damadına it der mi?

Postal Memed kükremiş:

— Derim lan, ne dersem derim. Babası da it, oğlu da it. Hey lan!... diye babama seslenmiş.

Başını sallamış babam:

— Get ulan şeytan başımdan, get ulan belâ başımdan, elimden şindî bi gaza çıkacak...

— Çıksın ulan, çıksın da görek bakalım. Kalk da, erkek misin, değil misin anıyak... Öyle avrat gibi oturması değil, kalk da boyunu görek. Hem gızı kaçırın, hem de burda kös kös oturun ha!...

Babam yine kafasını sallamış. Kahveci, kendi kesesinden bir çay uzatmış Postal Memed'e:

— İç be Memed ağa, yarın kız bi gelsin hele...

— Gelmesin artık orusbu. Benim Fidan isminde kızım yok. Ulan Bayram, ulan Bayram, kalk, kalk da ulan belini kırıym!...

Babam, —Tövbe estağfurullah— la karışık, kafa sallamış, poflamış. Postal Memed ayağa fırlayarak:

— Ne gafanı gıvırıyon lan, ne gafanı gıvırıyon? demiş. Al lan, şindi eyi gıvır işte...

Ve sandalyenin birine yapıştığı gibi babama fırlatmış. Sandalye, babamın bir metre ötesine düşmüş. Bu kez, ihtiyarlar babamın koluna girerek:

— Kalk bire herif kalk... Sanki nisbet yapar gibi, geçmişin herifin garşısına gurulmuşun, demişler. Zorla çıkarmışlar kahveden babamı.

Eve geldiğinde babam kıs kıs gü-lüyordu:

— İsa'nın sözünü kestik, dedi a-nama.

— Kavga etmediniz mi? diye sor-du anam.

— Az ettik... Bir iki it dedi, bir de iki metre öteme sandalye attı.

— Candarma lâfi etmedi ya...

— Ne candarması gız? Rezil mi edecek kızının namusunu?...

Yatsıdan sonra kapımız çalındı. Koştum açtım. Gelen Postal Memed'le karıştı:

— Ulan bire herifler ölü uykusu-na mı yattınız? Gapiyı çala çala bi hal olduk. Az daha görecekerdî. Karışına bağırı:

— Sallanma lan, çabuk gir İçerî. Şindi görünecen de namusumu iki paralık edecen.

Babam da geldi kapıya.

— Vallaha gusura bakma Bayram ağa, n'aparsın; elin önünde öyle gerek...

Babam:

— Az söğdün, dedi.

— Vallah ben de biliyorum az söğdüğümü ya, canım söğmek istemiyordu.

İçeri geçtik. Akraba olmuştuk artık. Onun şerefine, anam çay kaynattı. Fidan'ın anası, anamın ellerini tutmuş:

— Gızımı bilin Gülfar bacı, şah-bazdır, bi atın gördüğü işi görür, di-yordu.

— Bizim İsa az mı yanı? Aslan gibi delânni. Gızını heç irezil etmez.

Postal Memed:

— Yarın gelirler mi acaba? diye babama soruyordu.

— Vallaha gelmeleri lâzım. Bizim oğlanın bi gidecek yerî yok. Dağın başında bi geceden fazla eğlenilmez ki...

(Devamı var)

YARIŞMA

Karikatür Yarışmamız Başladı

Geçen hafta ilân ettiğimiz Akbaba'nın büyük ikramiyeli karikatür yarışması bu sayımızda başladı. Şartları bir daha açıklıyoruz:

1 — Cumhuriyet kuşağı 16 karikatürcümüzün onaltı karikatürünü, dört hafta sıra ile dörder dörder yayımlayacağız.

2 — Karikatürlerin altlarında imzalar ve mevzular bulunmayacaktır.

3 — Dört hafta sonra, 16 karikatürün neşri tamam olunca, beşinci hafta da bu karikatürlerin lejantlarını hep bir arada yayımlayacağız. Yarışmaya katılanlar, bir kağıda: Hangi karikatürün hangi karikatürcüye ve hangi lejantın hangi karikatiire ait olduğunu yazacaklar ve hepsini birden (Akbaba, Yarışma Servisine) göndereceklerdir.

Hangi karikatürün hangi karikatürcüye, hangi mevzuun hangi karikatiire ait olduğunu doğru bilenler arasında çekilecek kur'ada:

Birinciye: 1500 TL. İkinciye: 1000 TL. Üçüncüye: 500 TL.
10 OKUYUCUMUZA 100 ER LİRA

Beş okuyucumuza:

Meşhur gömlekçi Martino'dan:
Birer kravat..

Beş okuyucumuza:

Meşhur gömlekçi Martino'dan:
Birer gömlek..

5 Nisan çarşamba sayımızda çıkacak son dört karikatürden sonra, 12 Nisan çarşamba sayımızda bu 16 karikatürün lejantları yayınlanacaktır.

Yarışmamız için, 22 Nisan cumartesi gününe kadar bir zaman ayırıyoruz. Bu müddet içinde gönderilecek cevaplar, yarışmaya katılacaktır.

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Sarhoş

Evlendirme Dairesinden içeri bir çift giriyordu. Ama müstakbel koca o kadar sarhoştur ki ayakta bile zor duruyordu. Memur bu durumda nikâh kıyamazdı tabii, onlara:

— Yarın gelin! dedi.

Ama ertesi gün damat gene zil zurna sarhoştur. Memur ikisini de süzdükten sonra geline döndü:

— Matmazel kocanızın bu şekilde içmesine mâni olamaz mısınız?

— Olmasına olurum, ama içmeyince evlenmek istemiyordu.

— Bu ne?... Geceyi odanızda bir yabancı ile geçirmişiz!...
— Affedersin kocacığım, unutmuşum!

Paso

Glasgow yakınındaki kasabanın papazı üzülüyordu. Her pazar âyinininden sonra, sıra para toplamağa gelince, Mac Creo:

— «Paso!» diyor ve tepsiye hiç bir şey bırakmıyordu. Bu üç aydır böyle sürüp gidiyordu.

O pazar papaz, Mac Creo'ya bu hareketinin sebebini sormağa karar verdi ve sordu. O da çekinmeden karşılık verdi:

— Bir gün yanlışlıkla tepsiye bir şiling atmıştım da!...

Subay

Vaktiyle Paris yakınlarındaki bir kışla disiplininin çok sıkı olmasıyla ün yapmıştı. Kumandan şakası olmayan bir adamdı.

Bir gün hatâ yaptığı için subaylardan birinin rütbesini indirmişti. Subay, olayı arkadaşlarına şöyle anlattı:

— Üç saniye bile sürmedi işi halletti: Oturun yarbayım! Kalın yüzbaşım! Rahat onbaşı!...

Anne

Paris'teki büyük mağazalardan birine alışverişe gitmişlerdi. Bir aralık küçük kız annesini kaybediverdi, ağlamağa ve:

— Marguerite! Marguerite! diye bağırmağa başladı.

Annesi hemen geldi, onu buldu:

— Niçin beni adımla çağırdın? diye küçük kızı azarladı. Her zamanki gibi «anne» diye ağlayabildirdin!

— Hatırma geldi ama, mağazada bir dolu anne var. Hiç olmazsa Marguerite azdır diye düşündüm!

Pazar

İki kırmızı balık akvaryumda dönüyor, dönüyorlardı. Akvaryum yuvarlaktı. Bahklar dönüyorlardı. Bunun pek eğlenceli bir şey olduğu iddia edilemezdi. Derken bir tanesi ötekine sordu:

— Aklıma gelmişken söyleyeyim, bu pazar ne yapıyorsun?

İhtiyar

Büyük şair altmış yaşını kutluyordu... Davetlilerden biri kendini yaşlı hissedip hissetmediğini sorunca, şair hemen cevap verdi:

— İhtiyar, benden beş yaş büyük insandır.

— Gel, seni kurutayım...
— Hiç zahmet etme... Ben çoktan kurudum!

İKİ ÇİN FIKRASI :

İyi doktor

Yen-Wang, cehennemin efendisi, hasta olur ve uşağını dünyaya gönderir, iyi bir hekim bulup getirmesini tembih eder.

— İyi doktor der Yen-Wang, kapısında canına kıydığı hastaların ruhları en az sayıda olanıdır!

Zavallı uşak, doktor doktor dolaşır, ama hepsinin kapılarının önü tıklım tıklım ruhlarla doludur. Nihayet bir doktor bulur. Kapısında sadece iki ruh durmaktadır. Yakaladığı gibi Yen-Wang'a getirir.

Yen-Wang doktora sorar:

— Ne zamandan beri doktorluk ediyorsun?

Cevap şudur:

— Muayenehanemi daha dün açtım!

Ağız, burun

İki Çinli, hâkim önüne getirilmişti. Biri diğerinin, burnunu ısırdığını iddia ediyordu. Diğer, «İftira ediyor efendim, dedi, burnunu ısırın ben değilim, kendisidir!»

Hâkim:

— Nasıl olur bu? dedi. Burun ağızdan daha yukarıdadır?..

— Evet ama sayın hâkim, masanın üzerine çıktı da öyle yetişti!...

— Heey, ne yapıyorsun?
— Pantolonun kumaşına bakıyorum!

Reklâmınızı
Gazete ve dergilerle
Değerlendirin

**BASIN
İLÂN
KURUMU**

Yurt içi ve
Yurt dışı

Reklâmlarınız için
hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK :

Cağaloğlu, Türkocağı
Caddesi No. : 1
İstanbul.

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telgraf adresi :

BASINKURUMU

(Basım : 11697 — 38)

Adamımız Ceymiş Bont

SİMDİ PARMAĞI-
NIZLA TANRICANIN
GÜBEGİNE DOKUNU-
VERİN!

SU ÇİNLİLERİN DE
NE TUHAF-ADETLERİ
VAR...

ADAMIMIZ, TANRICANIN GÜ-
BEGİNE DOKUNUR DOKUNMAZ
OK YAYINDAN FİRLAR.....

AL, BİR ÇUVAL
SİMENTO DAHA!

BONT KALIP
LANIYOR!

BUYRUN, CE-
NAZE MERA-
SİMİNE !..

MI-MO-ZA NA
ZOYU ÇİÇEK-
LERLE DONATIR

GEÇENLERDE ELİM
BİR KAZADA KAYBET-
TİĞİMİZ KIZIMA ÇİÇEK
GÖTÜRÜYÖRÜZ MEMUR
BEY!

SUYU BOL
OLSUN !..

BİRAZ SONRA CENAZE ALA-
YI YOLA KOYULUR...

LİMANDA YE-İC-ÇEK VA-
ZOYU DENİZE YOLLAR

AAAAH,
MONİK...

BONT SA-
YIKLIYOR!

VAZO BÜYÜK
BİR ŞANSE ESE-
Rİ (1:7500000)
İHTİMAL) DENİ-
ZİN İÇİNDEKİ
KAZIĞA OTURUR.

NEREDYİM?.. NE OLDU?
YE-İC-ÇEK... MİMOZA...
TANRICANIN GÜBEGİ...
AAAAH... ÇİNİSİ-JAPON-
İST!

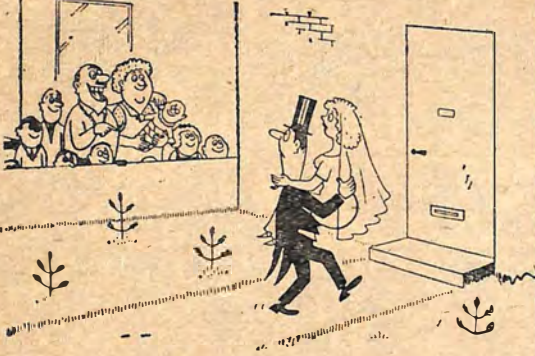
ÖYLE NEREYE
OTURUYORSUN?..

KAZIĞA!

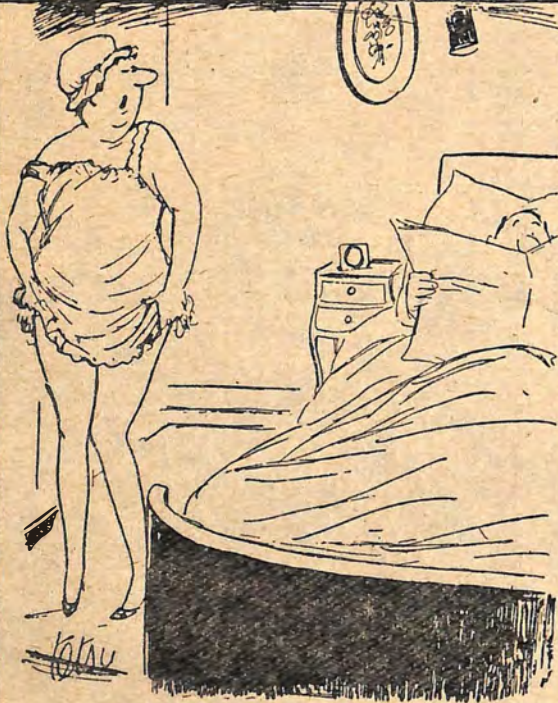
BONT YAVAS
YAVAS KENDİ
NE GELİR...

KAZIK!

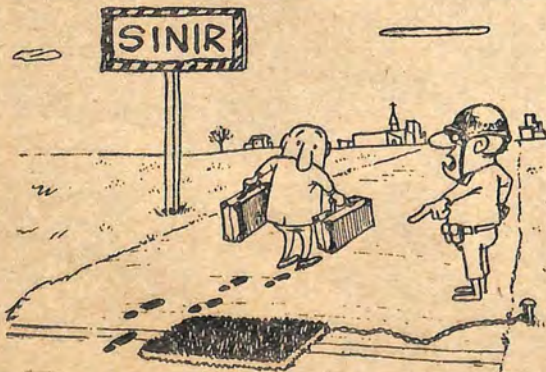
Dünya Karikatürleri

-BEN DE SENİ BÖYLE TAŞIMIŞTIM,
DEĞİL Mİ KARICIĞIM ?..

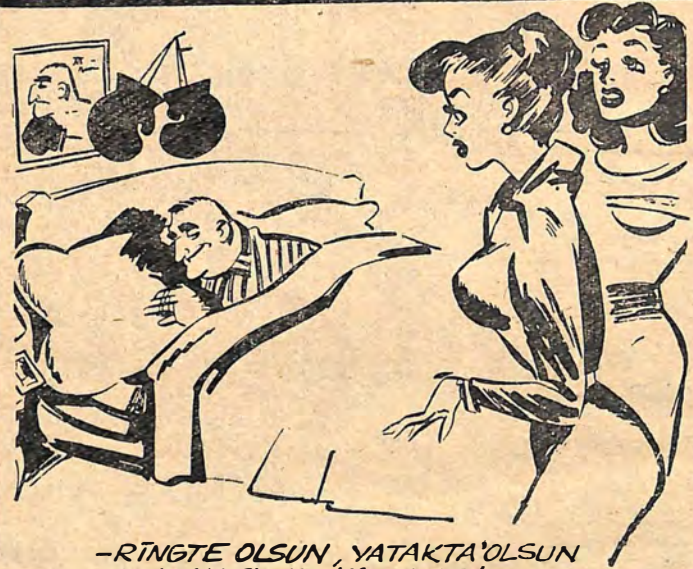
-KIRK YILLIK EVLİYİZ, ŞU GAZETEYE BAK
TIŞIN KADAR BANA BAKTIĞINI GÖRMEDİM!

-ÖNCE AYAKLARINI SİL, SONRA
AYAK İZLERİNİ!..

-ÇAYI BÖYLE GETİRDİĞİM İÇİN ÖZÜR
DİLERİM, ÇAY ÇOK SICAK TA...

-RİNGTE OLSUN, YATAKTA OLSUN
ON'DAN EVVEL KALKMAZ!..

-ÇIKABİLİRSİNİZ, BEN GİDİYORUM!

1967 YILINDA SİZE HEDİYEMİZ

1967 YILINDA ZİRAAT BANKASI SİZLERE BEHERİ 75 000 LİRAYA KADAR KALORİFERLİ TAM KONFORLU ANKARA VE İSTANBUL'UN EN GÜZEL SOKAKLARINDA ÇEŞİTLİ APARTMAN DAİRELERİ İLE AYRICA MİLYONLAR TUTARINDA ÇOK ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ HEDİYE ETMEKTEDİR.....

İŞTE SİZE HEDİYEMİZ OLAN YUVANIZ

ÇALIŞILARIMIZ DİLEDİKLERİ TAKDİRDE APARTMAN DAİRESİ YERİNE BEDELİNİ ALABİLİRLER.

SİZE ÜMİD:
GÜVENİ
HUZURLU

ZİRAAT BANKASINA YATIRACAKINIZ TASARRUFLARINIZ TEMİN EDECEKTİR

ZİRAAT BANKASI

AKHAKA

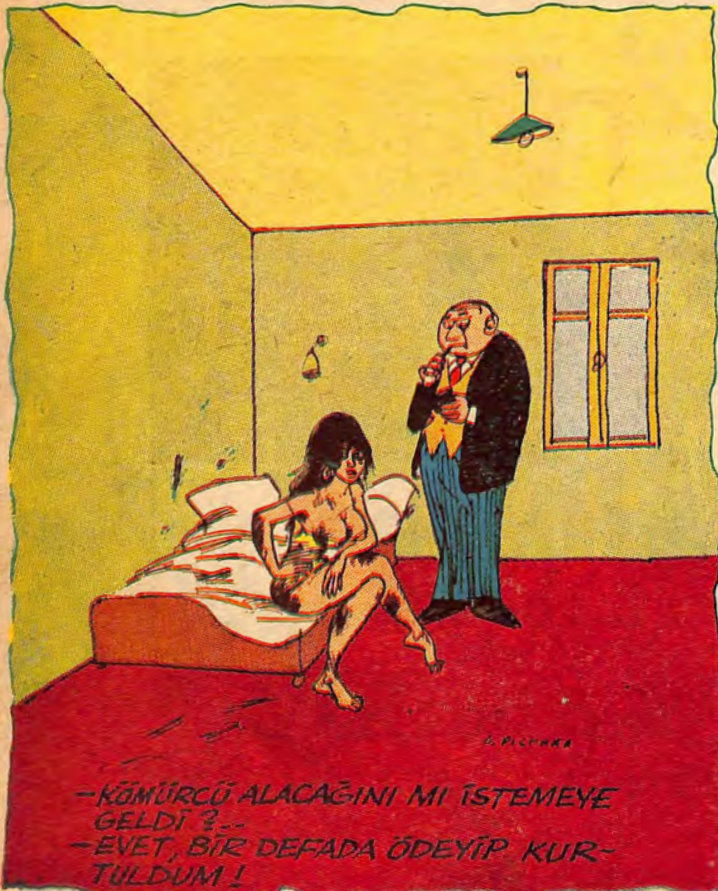
LASSAUR

-KOLANIZI KISKANMIYOR MUSUNUZ ?
-ASIL O BENİ KISKANSIN!

-GALİBA KARINIZ... SENLİ BENLİ KONUŞAN
KABA BİRİ VAR TELEFONDA!

-KÖMÜRCÜ ALACAĞINI MI İSTEMEYE
GELDİ ?--
-EVET, BİR DEFADA ÖDEYİP KUR-
TULDUM !

-HİÇ RESSAM GÖRMEDİNİZ Mİ BE !